

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob 25. obletnici ustanovitve organov za notranje zadeve sta Gorenjski muzej in Uprava javne varnosti v galeriji Mestne hiše v Kranju odprla v ponedeljek razstavo VOS na Gorenjskem. Razstava bo odprta do 18. maja. — Foto: F. Perdan

Zgodnji srednji vek

Kranj je te dni, od ponedeljka do srede, gostitelj arheologov in drugih znanstvenikov (zgodovinarjev, etnologov, filologov, antropologov), ki so se zbrali na kolokvij o problemih zgodnjega srednjega veka v Sloveniji in sosednjih pokrajinah. Kolokvij sodi v okvir praznovanja 1400-letnice prihoda Slovencev, ki so po odhodu Langobardov v Italijo leta 568 postopoma naseljevali ta prostor in ga dokončno zaseli sredi osemdesetih let 6. stoletja.

Za Kranj je ta znanstvena prireditelja, ki ima izrazito delovni značaj in ki se je udeležujejo znanstveniki iz vse Slovenije in iz sosednjih pokrajin (Koroška, Madžarska,

Italija), velikega pomena. Mesto ob sotočju Save in Kokre je namreč prav zaradi številnih najdb iz tega nemirnega obdobja, ki se začne takrat, ko se razkrojijo antične strukture, konča pa z nastankom visokosrednjeveških struktur, najprimernejši kraj za takšno znanstveno posvetovanje.

Pomembnosti tega dejstva se Kranj tudi zaveda. Predslovanske in starslovanske najdbe so namreč v Kranju tako številne in tako bogate, da so znane ne samo po vsej Sloveniji, ampak tudi daleč zunaj nje. Prav zato so pomembne tudi za turistično gospodarstvo občine, čeprav bo nedvomno držalo, da še nismo storili vsega, da bi jih kot turistične zanimivosti do-

volj popularizirali. Kaže pa, da smo se tega dejstva le začeli zavedati, zato sem prepričan, da je samo še korak do tega, da bomo v programu izletov in ogledov mesta tako za domače kot za tuje turiste vključili tudi bogato arheološko gradivo, ki je zbrano in delno razstavljeno v prostorih Gorenjskega muzeja.

Zgodnji srednji vek, to nemirno obdobje preseljevanja narodov in slovenske kolonizacije našega ozemlja, je za znanstvenike še trd oreh, poln neznank, zato bo potrebnih še precej naporov in raziskovanj, da bomo o takratnih ljudeh in njihovem življenju vedeli kaj več. Sedanjí kranjski kolokvij je prav gotovo pomemben prispevek k tem prizadevanjem.

A. Triler

V petek popoldan, kot smo že poročali, je predaval v Kranju nekaterim članom gorenjskih občinskih konferenc ZKS — tovariš Milan Kučan, član sekretariata centralnega komiteja ZKS. Tovariš Kučan je govoril o reorganizaciji Zveze komunistov. — Foto: F. Perdan

ZNIZANE CENE KONFEKCIJI DO **50%**

Blagovnica Kokra — Kranj sporoča, da prodaja po znatno nižjih cenah:

- ženske letne in zimske plašče, kostime, obleke in krila
- usnjeno konfekcijo za ženske in moške
- moške hlače
- moške letne in zimske obleke

Pri tovrstnem nakupu boste znatno prihranili!

Za obisk se priporoča:

BLAGOVNICA — KOKRA — KRANJ

Naša varnost

V ponedeljek so v mestni hiši v Kranju slovesno odprli spominsko razstavo varnostno obveščevalne službe VOS na Gorenjskem, ki je posvečena 25. obletnici ustanovitve organov za notranje zadeve in 50. obletnici ZK, SKOJ in sindikatov. Slovesne otvoritve so se udeležili predstavniki samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij gorenjskih občin ter veliko število organizatorjev in borcev VOS po našem območju za časa vojne kakor tudi njihovi današnji nasledniki iz uprav javne varnosti.

Razstava je prek strokovnega in odgovornega dela Gorenjskega muzeja, Uprave javne varnosti v Kranju in sorodnih institucij iz raznih občinskih in republiških virov prvič predstavila javnosti celo vrsto zapletenih in težavnih nalog naše policije za varnost naroda pred sovražnikom v naših najusodnejših časih. To sta poudarjala dva govornika, najprepričljivejša pa to dokazujejo prikazani dokumenti.

Ob vsem tem pa se vsiljuje še posebna misel —

koga je takrat varovala ta služba, kaj nam danes pomeni? Pred 25. leti, ob ustanovitvi te službe, je Slovenski poročevalec zapisal: »Borba proti notranjemu sovražniku slovenskega ljudstva, borba proti peti koloni naj bo največja obveznost vsakega zavednega Slovenca.«

Tako takrat. Čas četrstoleletja je mnogo spremenil, prinesel veliko novega. Toda mnogi dogodki v svetu dokazujejo, da je samo pripravljenost največja varnost. A naša moč je v enotnosti. VOS je vzkli, se usposabljal in se postavil sovražniku po robu samo s pomočjo naroda kot celote, iz katerega je ta služba izhajala in ga branila. Prav tako je danes. Današnja služba javne varnosti je prežeta s prekaljenimi tradicijami revolucije, izšolana in sodobno opremljena. Njena glavna moč pa je, kot takrat, še vedno v samem narodu, v njegovi odločnosti in enotnosti za obrambo miru, pravice, samostojnosti v novi socialistični družbi. To razstava nazorno dokazuje.

K. M.

Danes na 10. strani nov podlistek v nadaljevanjih

Roparski zaklad

Člani zaupajo v SZDL

Pogovor s sekretarjem občinske konference SZDL v Radovljici tovarišem Janezom Varlom

»Tovariš Varel, kako ocenjujete letošnje volilne priprave v Radovljiški občini?«

»Čeprav so vsi dokumenti, ki so zakonito začetali vse predvolilne priprave, bili zelo pozno sprejeti in posredovani socialistični zvezi, kot nosilki vseh volilnih priprav, moram reči, da so se vse priprave (vsebinske, kadrovske in organizacijske) odvijale po zakonskih določilih. Se več, letošnje volilne priprave so zajele mnogo širše število občanov v aktivno razmišljanje o bodočih kandidatih kot vse doslej. V dokaz naj navedem, da je v radovljiški občini prek 30 odstotkov volivcev odločalo na kandidacijskih konferencah in zborih volivcev o svojih kandidatih.

Vsebinske pa tudi organizacijske priprave na volitve so bile zlasti po zaslugi krajevnih odborov SZDL boljše kot na prejšnjih volitvah. In končno, če ocenjujemo letošnje volilne priprave, moramo povedati, da so SZDL, sindikati in druge družbenopolitične organizacije storile vse, da so volitve potekale v popolnoma demokratičnem in programsko jasnem vzdušju. V dokaz za takšno trditev naj navedem, da je že v predkandidacijskem času prek 800 družbenopolitičnih delavcev na političnih aktivnih razpravljalno o programskih izhodiščih ter o kadrovskih in organizacijskih pripravah na volitve.«

»Kaj lahko rečete o enem izmed stališč letošnjih volitev? Da naj bi bilo v novi občinski skupščini čim več sposobnih, mladih ljudi in žensk?«

»Že v času, ko smo pričeli z organiziranim evidentiranjem možnih kandidatov za odbornike, je občinska konferenca SZDL na VII. razširjeni seji potrdila predlog Programskih izhodišč za izvedbo volitev, v katerih smo odprto povedali, da je kandidat SZDL vsakdo, ne glede na predlagatelja, ki je pripravljen zastopati stališča SZDL, ki so bila zajeta v volilnem programu, kateri pa je bil posredovan v 10.000 izvodih volivcem. Izhajajoč iz te ugotovitve so se kandida-

cijske konference in pozneje zbori volivcev odločali predvsem za takšne kandidate, ki bodo po logiki zborov volivcev lahko najuspešnejše zastopali težnje volivcev v občinski skupščini.

Zato so bili v občinsko skupščino izvoljeni takšni odborniki, ki bodo po mišljenju volivcev najuspešnejše lahko zastopali volivčeve pravice. Po tej odločitvi ni naključje, da je struktura novo izvoljene občinske skupščine nekoliko proti pričakovanju. Saj ni od tistih do 25 let starosti nihče izvoljen, čeprav jih je kandidiralo kar 5. Tistih, ki jih po splošni družbeni in politični logiki imamo še za mlade, to je do 30 let starosti, pa je izvoljenih v občinsko skupščino kar 5. Največ pa je odbornikov, in sicer kar 30, od 31 do 39 let starosti. Med vsemi odborniki pa je 31 inženirjev in tehnikov oziroma 49 odbornikov s srednjo ali visoko šolsko izobrazbo. Tudi po strukturi žensk šteje sedanjí sestav manj odbornikov, kot jih je bilo v prejšnjem mandatu. Prej jih je bilo 6, sedaj pa so le štiri predstavnice.

Sestav izvoljenih odbornikov nam torej pove, da je sedanja skupščina v primerjavi s prejšnjo nekoliko slabše glede zastopstva mladih in žensk, da pa je glede šolske izobrazbe znatno boljša kot v prejšnjem sestavu.«

»Kakšne konkretne izkušnje je SZDL pridobila v letošnjih volitvah za delo v prihodnje?«

»Konkretna akcija kot so volitve mora pripraviti občinsko konferenco kot najvišji forum SZDL, da razmišlja bolj kot kdajkoli o aktivnosti svojega članstva. Če so volitve kot najpomembnejša politična akcija dobro uspele, kar v našem primeru potrjujejo tudi volilni rezultati, potem se mora občinska konferenca SZDL zamisliti, da je resnično najširša družbenopolitična organizacija, v katero občani, kot člani te organizacije, tudi zaupajo. To pa pomeni, da smo dolžni prek različnih organizacijskih oblik omogočiti, da občani

izpovedujejo svoje mišljenje, da formirajo stališča, ki so v skladu s konceptom splošnega družbenega razvoja. Zato se je izvršni odbor odločil, da bo še bolj kot doslej razvijal aktivnost sekcij, da bo organiziral čimveč konkretnih javnih razprav po interesnih skupinah in hkrati razmišljal še o drugih organizacijskih oblikah povezovanja čimširšega kroga občanov.«

»Konec minulega meseca ste na skupnem sestanku izvršnega odbora in predsednikov KO SZDL med drugim obravnavali nekatere naloge v prihodnje. Katera vprašanja bi morala SZDL v občini najprej obravnavati?«

»Na skupnem sestanku predsednikov krajevnih organizacij in izvršnega odbora smo se med drugim dogovorili, da bomo še v preostalih pomladanskih mesecih organizirali krajevne konference SZDL predvsem z namenom, da kadrovsko okrepimo krajevne odbore SZDL z najuglednejšimi občani kraja, s takšnimi, ki bodo pripravljene voditi socialistično zvezo kot resnično organizirano tribuno javnega mnenja. Vzporedno s kadrovskimi pripravami pa bodo dosedanja odbori skupno z drugimi vodstvi družbenopolitičnega življenja kraja razmišljali, tudi o pestrejši vsebinski aktivnosti. Prav volitve so nam ponoven dokaz, da naši občani, če resno-možato razpravljamo o skupnih problemih zelo radi sodelujejo v akcijah socialistične zveze. Predvsem zato je potrebno, da poživimo organiziranost SZDL v slehernem kraju naše občine.

Mnenja sem, da tudi v krajevnih organizacijah iščemo takšne interesne oblike organiziranosti, v katerih bodo naši občani tvorno delovali, kar pa bo znatno poživelo celotno aktivnost SZDL v Občini.«

A. Zalar

Zahodnonemška sindikalna delegacija v Kranju

Na povabilo Mestnega sindikalnega sveta Ljubljana in občinskega sindikalnega sveta v Kranju je v ponedeljek prispela na večdnevni obisk v Slovenijo 19-članska delegacija mladih članov sindikata iz zahodnonemškega mesta Düsseldorf. Mladi člani študijske sindikalne delegacije iz Industriegewerkschaft iz Düsseldorfa tako obema sindikalnima vodstvom vračajo lanski obisk v Zahodni Nemčiji.

Člani sindikata iz Zahodne Nemčije si bodo med obiskom ogledali nekatere delovne organizacije, izmenjali nekatere delovne izkušnje z našimi sindikalnimi vodstvi v podjetjih in si ogledali nekatere zanimivosti v naši republiki. V petek dopoldne pa bodo obiskali tudi podjetje Sava v Kranju, popoldne pa jih bo sprejel predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar.

A. Z.

Radovljica Seminar za sindikalna vodstva

Občinski sindikalni svet v Radovljici je skupaj z delavsko univerzo Radovljica pripravil seminar za predsednike in tajnike sindikalnih organizacij v občini. Seminar, ki sodi v okvir izobraževanja sindikalnih vodstev, so razdelili v tri skupine. Včeraj in v ponedeljek so se seminarja udeležili člani sindikalnih vodstev iz industrije, danes in jutri bo seminar za vodstva iz storitvenih dejav-

nosti, v petek in soboto pa za predsednike in tajnike sindikata družbenih služb. Vsaka skupina na seminarju, ki je v Mladinskem domu v Bohinju, obravnava vlogo sindikata v samoupravnem sistemu, notranjo zakonodajo v delovnih organizacijah in položaj posameznih dejavnosti oziroma služb v radovljiški občini. Predavatelje za posamezna vprašanja je izbrala delavska univerza Radovljica.

A. Z.

Kranj Sprejem pionirjev v ZM

Tako kot prejšnja leta v tem času bo tudi letos v mesecu mladost občinski komite zveze mladine in jih tako sprejel v organizacijo ZM pionirje iz osemletk v kranjski

občini. Jutri in v petek bodo 720 pionirjem izročili izkaznice zveze mladine in jih tako sprejeli v organizacijo. Obakrat bo sprejem v prostorih kranjske občinske skupščine.

Škofja Loka Sprejem za delavce milice

V ponedeljek, 12. maja, je predsednik Skofjeloške občinske skupščine Zdravko Kravina ob 25. obletnici VOS sprejel v prostorih skupščine delavce milice postaje Skofja

Loka, Železniki in Gorenja vas. Sprejema so se udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij Skofje Loke.

MISLITE

PRAVOČASNO

NA STANOVANJE!

Zato varčujte pri

Kredit

Gorenjski kreditni banki

ki vam odobri na podlagi privarčevanega denarja po 2% obrestni meri.

Poleg tega lahko pri ZREBANJU zadanete lep dobiček

V počastitev 50. obletnice KPJ, Skoja in sindikatov so v Slunju na Kordunu v petek, 9. maja, odprli novo tovarno televizijskih sprejemnikov Iskra — RIZ. Ob otvoritvi te tovarne združenega podjetja Iskra Kranj je govoril član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Mika Tripalo. V novi tovarni bo zdaj zaposlenih 500 delavcev. — D.

GG Bled prvi član konzorcija za izgradnjo triglavskih žičnic

V radovljški občini se je v teh majskih dneh razplamela akcija za zbiranje sredstev za izgradnjo triglavskega turističnega centra. Pri občinski skupščini je bila imenovana komisija, ki je že izdelala program za zbiranje

sredstev. Dogovorili so se, da bodo najprej zbrali lastna sredstva, šele nato pa bi se obrnili na gospodarske organizacije drugih občin. Ustanovili bodo konzorcij, ki bo nastopal kot investitor.

Celotna investicija za izgradnjo sistema triglavskih žičnic z gostinskimi objekti, vodovodi, električno napeljavo in zajezitvijo hudournikov bo predvidoma znašala 5,5 milijarde S din. Osnovna žičnica naj bi bila speljana iz Krme do Apnenice, od tam pa naprej do Kredarice. Na tej liniji bi bile povezave z vlečnicami na druga triglavska pobočja, med drugim tudi na smučišča pri Staničevi koči.

Na glavni liniji bo vozila gondola za 60 potnikov. Po sedanjem predračunu bo vožnja na Kredarico in nazaj znašala 2200 S din za osebo. Po oceni obiskovalcev predvidevajo 970.000 sektorskih voženj na gondolskih žičnicah.

Pri Zavodu za pospeševanje turizma na Bledu pravijo, da bi morali zbrati vsaj milijardo S din, potem bi se s tem denarjem šele lahko obrnili s prošnjo za kredit k domači ali pa kakšni drugi mednarodni banki. Predvsem bodo skušali čim več denarja zbrati doma.

Delavski svet GG Bled je že sprejel sklep, da bo član konzorcija s petimi osnovnimi deleži, ki jim pravijo delnice. GG Bled bo v treh letih sodeloval s 50 milijoni S din. To je pet delnic, ker ena delnica velja 10 milijonov S din.

Tudi druga podjetja te dni sklepajo o pristopu h konzorciju. J. Vidic

Posvetovanje o nerešenih turističnih vprašanjih

Bled, 13. maja — Gorenjska turistična zveza iz Kranja je dopoldne v hotelu Jelovica na Bledu pripravila posvetovanje, ki so se ga udeležili predstavniki gorenjskih turističnih in prevoznih podjetij ter nekaterih društev in tržni inšpektorji gorenjskih občin. Pred bližajočo se glavno turistično sezono na Gorenjskem so spregovorili o nekaterih nerešenih turističnih vprašanjih.

Govorili so o nepravilni konkurenci med turističnimi in prevoznimi podjetji, ko ta vabijo k nam tuje goste. Ugotovitev tudi kažejo, da agencije in drugi ne usklajujejo programe izletov, cene in druge storitve. Takšna nepravilna konkurenca, slabo ali skoraj nikakršno sodelovanje in stremenje posameznih podjetij in drugih po čim večjem zaslužku pa tujega gosta, ko se sreča z različnimi prej odbija kot spodbuja, da bi se tudi v prihodnje odločil za obisk pri nas.

Podatki tudi kažejo, da nekatera podjetja organizirajo

predvsem daljše izlete (tako lahko zaračunajo večjo kilometrino) in pri tem ne pomislijo, da so takšni izleti lahko prenaporni in tudi nezanimivi, ker si gostje zaradi dolge vožnje tako rekoč ne morejo ogledati različnih zanimivosti.

Nadalje so ugotovili, da se posamezni hoteli pri organiziranju izletov premalo povezujejo s turističnimi službami v kraju, da poslovalnice turističnih agencij zanemarijajo tiste turistične in druge informacije, ki niso plačane itd. Ko pa so govorili o voznikih taksijev, so menili, da bi bilo potrebno poostriži kontrolo pri voznikih taksijev iz tujine. Odkar je namreč našim voznikom taksijev, ki imajo vozilo registrirano za šest ali več sedežev, prepovedano opravljati to službo, so to izkoristili nekateri vozniki iz sosednje Avstrije. Ti namreč opravljajo pri nas takšne prevoze brez kakršnega koli dovoljenja. A. Z.

Takšni prizori po naših mestih danes niso več redki. Tako se je tudi pri nas trgovina začela približevati potrošniku. Pred kratkim je stojnice pred svojimi trgovinami postavilo tudi trgovsko podjetje Elita Kranj. Prodajajo predvsem sezonsko blago po znižanih cenah. — Foto: F. Perdan

Otroški dodatek za tuje delavce

Jugoslovanski delavci zaposleni v ZR Nemčiji prejema-jo od prvega aprila dalje otroški dodatek za svoje otroke po nalogu bonske vlade, čeprav Bundestag še ni ratificiral konvencije ob socialnem zavarovanju Jugoslovan-

skih delavcev. Otroški dodatek bodo dobivali tudi delavci, ki delajo v ZR Nemčiji od 1. maja letos. Ministrstvo za delo ZR Nemčije meni, da bodo finančni izdatki v zvezi s tem znašali okoli 22 milijonov DM.

Turizem v marcu

V marcu je bilo v Sloveniji 85.000 turistov ali za dvajset odstotkov več kot lani v istem mesecu. Število domačih gostov je naraslo v primerjavi z lanskim marcem za 19 odstotkov, tujih gostov pa za 24 odstotkov. Tudi prenočitov je bilo v letošnjem marcu več kot lani, in sicer za 26 odstotkov več. Številke za

celotno letošnje tromešecje so za naš turistični promet zelo optimistične. Število gostov v prvih treh mesecih je za 16 odstotkov večje kot lani v istem času, od tega je bilo tujih več za dobro četrtino. Med inozemskimi gosti je bilo največ Italijanov, nato slede gosti iz ZR Nemčije, Avstrije in tako dalje.

Pogovor z direktorjem zdravst

NAŠE UREDNIŠTVO JE ZAPROSILO DIREKTORJA ZDRAVSTVENEGA DOMA KRANJ dr. ZAVRNIKA GORAZDA ZA POGOVOR O NEKATERIH PROBLEMIH ZDRAVSTVENE SLUŽBE NA GORENJSKEM.

»Leto dni je minilo, odkar so se na Gorenjskem zdravstveni zavodi združili. Ali lahko za to obdobje ocenite prednosti oziroma pomanjkljivosti te združitve?«

»Da bi lahko približno ocenili spremembe in položaj po združitvi zdravstvene službe na južnem delu Gorenjske na področju občini Kranj, Skofja Loka in Trzin, je nujno, da si prej ogledamo podatke v času združitve, to je 1. aprila 1968.

Ob združitvi smo imeli v sedanji občini Kranj 298 redno zaposlenih, v občini Skofja Loka 91 ter v občini Trzin 53 redno zaposlenih. Skupno je bilo v sedanjem zdravstvenem domu ob združitvi 442 zaposlenih, od tega 304 strokovni sodelavci ali neposredni zdravstveni delavci, drugo pa je bil kader, brez katerega zdravstvena služba prav tako ne more delovati. V tem času je bilo več organizacijskih sprememb. Zakon ne dovoljuje, da bi imel zdravstveni dom bolniške oddelke. Zato je oddelek za bolezni ušes, nosu in grla, ki je še sedaj v zdravstvenem domu Kranj, prevzela splošna bolnišnica. Jesenice. Zaradi boljše povezave oddelka z ambulant-

no službo smo se dogovorili z upravo bolnišnice, da prevzame tudi ambulantni del specialistične službe za bolezni ušes, nosu in grla. Tako da oddelki in specialistična ambulanta sodita pod upravo splošne bolnišnice. Jesenice, za izvajanje svojih nalog pa sta odgovorna zdravstvenemu centru Kranj. Praksa je pokazala, razen tega pa tako zahteva tudi zakon, da je smotrnejše, če odstopimo, in tako smo 1. januarja 1969 tudi stvorili, ambulantno službo za notranje bolezni in tuberkulozo Golnik, ki ima interni oddelek. Tako je prav tako kot pri zgoraj omenjenem odelku za bolezni ušes, nosu in grla povezana bolnišnična služba z ambulantno in bolnišnična skrbi za izvajanje predvidenega plana, odgovorna pa je zdravstvenemu centru.

Opozoriti bi hotel na to, da je v Kranju nekoliko izjemen položaj glede na ostalo Slovenijo. Imamo namreč še specialistične dejavnosti in zato tudi delovno enoto specialističnih služb. Razvoj zdravstvene službe za južni del Gorenjske, ki se je začel izvajati pred leti, je te službe

uvajal in bi jih bilo sedaj nesmiselno ukiniti. Menim, da bi morale bolnišnice v dogovoru z zdravstvenimi domovi težiti za tem, da usposobijo še nadaljnje specialistične ambulante. Kot primer navajam kirurgijo, predvsem ambulanto za poškodbe, kar pa mi v dveh letih kljub prizadevanju ni uspelo.

Bolnišnici Jesenice in inštitutu Golnik smo tako prepustili 24 naših sodelavcev, od tega 19 neposrednih zdravstvenih sodelavcev. Trenutno imamo 422 zaposlenih, od tega je 304 neposrednih zdravstvenih sodelavcev. Iz teh skopih podatkov je razvidno, kako se je sestava zaposlenih spremenila, in da smo nameščali ljudi za neposredno stvarstvo oziroma pomoč občanom, to se pravi ožje strokovne sodelavce. V sami upravni službi nismo nameščali novih sodelavcev, njihovo število se je celo nekoliko zmanjšalo, tako da velja gornja struktura in nameščanje le za ožje strokovne sodelavce. Čas pa bo seveda pokazal, če sta sedanja sestava in število sodelavcev v upravi zadostna za opravljanje nalog.

Šele na podlagi teh grobih podatkov bi se dalo govoriti o dobri strani združitve kakor tudi o slabih. Mislim, da je dobra stran integracije organizacija po službah. Posledica tega je, da se na vseh področjih enako gleda na zdravje občana, enako pa je tudi strokovno izpopolnjevanje. Enako je tudi zdravljene bolnih ljudi. Trdim, da je to razvojni proces in da bodo dokončni rezultati vidni šele čez nekaj let, predvsem zato, ker sta bila organizacija in pa strokovna plat v posameznih teritorialnih enotah različna. Za usklajevanje tega pa je potreben čas. Poglejte: v neki teritorialni enoti so se poškodbe manjšega obsega, to so poškodbe, ki jih lahko obdelajo zdravniki s svojim timom v samem zdravstvenem domu, zdravile po najbolj sodobnih medicinskih konceptih; v neki drugi enoti pa so se uporabljale metode, ki so že zdavnaj opuščene in jih imamo za nestrokovne. — Mislim, da so v tem prednosti združitve, ki pa se bodo pokazale šele čez nekaj let. Danes jih še ne moremo materialno in količinsko vrednotiti.

Slabe strani združitve pa so skoraj mimo. Morali smo ugotoviti, kakšna je naša materialna baza, spoznati smo morali prejšnje organizacijske oblike, navade posameznih teritorialnih enot in šele nato smo lahko začeli graditi novo ustanovo. Kakor na strokovnem področju se je tudi tukaj pokazala zelo velika raznovrstnost tako pri nabavi osnovnih sredstev kot pojmovanju, do katerega tehnične nivoja naj se razvije posa-

mezna služba. S tem imamo še danes težave. Zato je popolnoma upravičen sklep sveta zdravstvenega doma, da je treba v roku enega meseca izdelati normative za tehnično opremljenost od osnovnih sredstev do drobnega inventarja.

Neugodno je tudi to, da se morajo nekateri sodelavci voziti na delo, kar jih vsakakor dodatno obremenjuje.

»V začetku reformiranja zdravstvene službe je nastopilo nekakšno mrtvilo, kot omenjate v svojem zapisu v Vestniku slovenskega zdravniškega društva. Kje so bili vzroki in kakšne bodo po vašem mnenju posledice?«

»Razumljivo je, da pri vsaki novosti nastopi bojazan pred neznanim. Bali smo se, ali nam bo uspelo postaviti temelje taki organizaciji, ki bo koristila bolniku in bo opravičila združitve. Težave so bile predvsem zaradi tega, ker so pri ustanavljanju nove organizacije morali sodelovati pretežno visokokvalificirani kadri, ki smo jih s tem odtegovali njihovi redni dejavnosti, to je od neposrednega zdravstvenega varstva. Zaradi teh problemov posamezne ordinacije ali celi oddelki ni-

so uspeli izpeljati svojih obveznosti. To je seveda povzročalo negotovanje pri ljudeh, ki so iskali zdravniško pomoč.

Moje mnenje je — to trdim tako sedaj, kot sem tudi ob začetku reforme — da je integralni del reformnega gibanja zdrav narod. Brez zdravega naroda namreč ni mogoče izpeljati naše reforme. Vsekakor se bo moral najti način, kako zagotoviti tako obliko organizacije in varstva, da se izpolnijo te osnovne reformne zahteve. S tem pa ne trdim, da prizadevanja v zadnjih letih niso rodila uspehov. Ostala je sicer še vrsta nerešenih vprašanj. Za nekatere službe na primer šele celo zakonsko ni rešeno, kdo financira njihovo varstvo. Za našo ustanovo si upam trditi, da smo to relativno mrtvilo v bistvu prebrodili. Ne glede na težave, ki smo jih imeli in jih bomo še imeli, menim, da je treba iti v korak s sodobno medicino. Zato tudi šolamo precejšnje število ljudi. Ne morem pa razumeti, da to ni bolj cenjeno in da vse v bistvu leži na ramenih kolektiva, ki ima omejene materialne možnosti. Trenutno imamo šest zdravnikov na specializaciji,

Svet brez bleščic

Fant ni poznal svojih staršev

Okrog polnoči je ura. Vse v mestu že spi in le svetlobni napis, ki stalno utripa, opozarja da je kljub tišini še vedno nemirno.

Izza vogla hiše priteče mlad fant. Mogoče jih ima šestnajst. Nekaj si tlači v žepu in hiti proti gradbišču. Drugi dan berem v časopisu o vlomih. Vlomika iščejo.

Naslednjo noč podobno. In tako iz noči v noč, dokler mu miličniki ne presekajo pot in ga ujamejo. Fant je fizično popolnoma razvit. Tudi neumen ni. Na vprašanja policajev nerad odgovarja ali pa se jim reži v obraz.

Fanta pošljejo v poboljševalni zavod. V zavodu je že star znanec. Ze prve dni, ko spozna svoje kolege, začne načrtovati nov pobeg. Čez nekaj tednov mu zopet uspe.

Preseli se v mesto, kjer ima svoj »rajon«. In zopet noč za nočjo. Vseeno pa se bolj pazi kot zadnjokrat, čeprav se zaveda, da ga bodo zopet ujeli in potem ...

... toda strast ga vedno premaga, čeprav ve, da jo bo moral vedno težje plačati. To je zanj svoboda, to mu pomeni življenje, ki je polno tveganja.

Čez nekaj dni zopet sedi v zavodu. Vzgojitelji so se ga naveličali. Same sitnosti so z njim.

Kolikokrat bo moral še pobegniti, da bo spoznal, da ne ravna prav? Kolikokrat bo moral še pobegniti, da bodo vzgojitelji spoznali, da mu manjka samo nekaj, nekaj ljubezni, nekaj tistega, česar se navaden človek niti ne zaveda, brez česar pa ne more živeti. Samo nekaj prijateljske ljubezni brez prezira. Kdo mu bo dal to ljubezen, ljubezen ki ga bo skušala razumeti in potolažiti.

Fant ni poznal svojih staršev ...

M. Logar

MONTAŽNO PODJETJE

Alprem Kamn'k

Usnjarska 9

Komisija za sprejem na delo

ponovno razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

1 strojni tehnik

— za operativno delo v obratu opreme

1 lesni tehnik

— v pripravi dela za obrat opreme za trgovine

1 arhitektonski tehnik

— za pripravo projektov v obratu opreme za trgovine

2 KV mizarja

— za montažo trgovske opreme — delo je terensko

Pogoji:

pod 1 in 2 — začetniki s končano ustrežno strokovno šolo.

pod 3 — srednja strokovna izobrazba s 3 leta prakse.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati, ki so že do sedaj opravljali dela na opremljanju trgovskih lokalov.

pod 4 — 5 let prakse. Vsi kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok.

Interesenti naj se javijo ustno v 8 dneh po objavi razpisa v tajništvu podjetja. Nastop službe možen takoj.

Podjetje s stanovanji ne razpolaga.

venega doma Kranj

dva štipendiramo na splošni medicini, enega na nevropsihiatriji in enega za medicino dela. Poleg redne zaposlitve obiskuje šolo še 22 bolničark, ki si bodo pridobile naziv medicinske sestre. Šola se tudi osem dentistov, ki si bodo s tem pridobili naziv zobozdravnika. Razen tega štipendiramo še študente, in sicer enega iz splošne medicine, eno babico in dva bodoča zobozdravnika.

»Ali so kakšne analize, ki se tičejo zdravstvenega stanja slovenske oziroma gorenjske populacije v poreformnem zdravstvu. Slišati je bilo namreč glasove, da je zdravstveno stanje zavarovancev zaradi okrnjenih zdravstvenih pravic upadlo?»

»Na to vprašanje je zelo težko odgovoriti. Podatke bi lahko dobili na republiškem zdravstvenem centru ali republiškem zavodu za statistiko. V svoji oceni se omejujem le na področje Kranja, Škofje Loke in Trziča. Pripominjam pa, da je kljub podatkom, ki jih imam, ta ocena zelo relativna. Po podatkih je opaziti izrazit skok umrljivosti dojenčkov iz leta 1966-1967 v primeru z letom 1967-1968, kjer ni bistvenega odstopanja. Vendar pa je to premajhno razdobje, da bi ga lahko objektivno ocenili. Opaziti pa je, da je od leta 1965 precej naraslo število mrtvo-rojenih otrok na našem področju. Prav tako opažamo, da pojema tudi naravni prirastek, da ne rečem upada. Na prvem mestu obolevosti so bolezni dihalnega aparata, slede nezgode in poškodbe, nato bolezni prebavil, sledijo bolezni živčnega sistema in čutil. Zanimivo pa je, da kljub trudu delovnih organizacij in zdravstvene službe, da bi zmanjšali število nesreč in poškodb pri delu, le-te relativno naraščajo.»

»V zobozdravstvenih ambulantah je zelo dolga čakalna doba, vsaj v kranjski je tako. Do kdaj bo moral zavarovavec čakati leto ali dve na pregled zob?»

»Zanimivo je, da se v zdravstveni službi vse vrtili okoli čakalne dobe v zobozdravstvu. Ni pa samo v zobozdravstvu tako. Podobno je tudi na drugih področjih medicine, samo da je način dela na drugih področjih tak,

da se dela enostavno ne da odložiti. Na primer otroško varstvo. Če bi se naši delavci na tem področju držali strogih normativnih pogojev in ne bi delali tako etično kot sedaj, bi bila čakalna doba v dispanzerju za otroke prav tako dolga, mogoče še daljša kot v zobozdravstvu. Namenoma sem navedel to službo, podobno pa bi bilo lahko tudi v drugih službah. Prepričan sem, da se pri nas precej dela opravlja na podlagi etike. Mislim, da bi naša družba že onkrat morala spoznati resnico in se z njo spoprijeti. Zaradi tega se opravičujem, ker o zobozdravstvu ne mislim več povedati, čeprav je kvaliteta v zadnjem času zelo narasla. Tu mislim na ortodontijo (čeljustna ortopedija), to je najbolj občutljiv del zobozdravstvenega varstva. Potrebe po tem varstvu pa so seveda večje kot so materialne možnosti. Po novo sprejetem zakonu o zdravstvenem zavarovanju bomo skušali te stvari urediti.»

»V zdravstvu je nereseno vprašanje preventivnih dejavnosti. Ali se da vsaj približno oceniti zdravstvena škoda, ki vsak dan nastaja zaradi tega?»

»Čeprav je odgovor občinskih skupščin na Gorenjskem za leto 1969 enoten glede financiranja preventive, financiranje dokončno še ni urejeno. (Tu ne omenjam še preventivne dejavnosti gospodarskih organizacij, ki čutijo potrebo po tej dejavnosti in sprejemajo zdravstvo kot integralni del reforme). Tu so spet potrebe večje kot materialne možnosti. Občinske skupščine hočejo imeti urejeno to vrsto zdravstvenega varstva, je pa več dejavnikov, ki občinskim skupščinam onemogočajo, da bi stoodstotno izpolnjevanje svoje obveznosti. Kakšna škoda je nastala zaradi omenjenih sredstev, ker je bila preventivna dejavnost okrnjena, je težko povedati.»

»Ni pa samo neurejeno financiranje preventivne dejavnosti, celo vaša kurativa nima zagotovljenih finančnih sredstev. Potrebe pa so velike. Kdo potem izplačuje vašim sodelavcem nadure, in kako si razlagate njihovo voljo do dela?»

»Na to vprašanje odgovarjam samo z enim podatkom. Splošno zdravstveno varstvo na našem področju bi moralo imeti 30 zdravnikov, imamo pa jih priznanih samo 28. Mislim, da je tistemu, ki pozna delo na tem področju, jasno, kaj pomeni primanjkljaj dveh zdravnikov. Vendar pa v vseh naših službah ni tako. V zvezi s tem nastajajo težave z zagotavljanjem zdravstvenega varstva in smo prisiljeni uvajati celo nadurno delo. Te nadure so tako stimulirane, da mi je nerodno povedati njihovo vrednost.»

»Zdravniki pogosto poudarjate, da med bolnikom in zdravnikom ne sme biti »tega umazanega denarja«. Tu mislimo predvsem na zavarovancev prispevek pri nekaterih zdravstvenih storitvah. Kako pa bi po vaše uredili to vprašanje?»

»Vprašanje prispevka je odprto. Mislim, da bi ga morala pobirati služba, ki zagotavlja zavarovanje občanov, to je komunalna skupnost socialnega zavarovanja. S tem prispevkom so naložene zdravstveni službi dodatne administrativno finančne obremenitve, kar se mi ne zdi prav. Po mojem bi bilo idealno takole: da je odnos v socialistični družbi bolnik-zdravnik na takem nivoju, da sicer oba vesta, koliko stane zdravljenje, materialno plat pa naj ureja tisti, ki je za to odgovoren. Menim, da se zelo veliko govori o neurejenosti in neučinkovitosti službe in da bolniki ne vedo, koliko posamezno zdravljenje stane. — Mislim, da denar ni umazan in da ga je treba visoko ceniti, vprašanje je samo, kako to dokončno urediti.»

»Ali so resnične napovedi glede spremembe v organizaciji zdravstvenih centrov?»

»Menim, da je za slovensko populacijo dovolj en republiški zdravstveni center, kjer naj bi delali profesionalni strokovnjaki. Obenem naj bi ta center imel tudi vsa pooblastila pri opravljanju svojih nalog. Zdi se mi dovolj tudi ena sama rizična skupnost pri taki organizaciji zdravstvene službe. Menim, da bi bila smotrna reorganizacija na teh dveh področjih.»

L. Mencinger

Cudna prosvetna realnost

● Ste že slišali, da se regres za dopust lahko izplača na koncu leta za dve leti nazaj?

● Ste že slišali, da neki kolektiv vse leto izplačuje akontacijo na osebne dohodke, na koncu leta, ko ugotovi, da se je na začetku leta predvideni denar natekel, izplača vsem razliko in tako dobi direktor naenkrat z vsemi viri (akontacija, letna razlika, nadurno delo in regres) 900 tisoč starih dinarjev?

● Ste že slišali, da direktor oziroma ravnatelj šole nima po pravilniku nobene učne obveznosti in zato lahko vsak mesec naredi recimo 70 nadur?

Družbeni dogovor o nagrajevanju prosvetnih delavcev pravi, naj prosvetni delavec s srednjo izobrazbo dobi 105 starih tisočakov na mesec, z višjo izobrazbo 135 in z visoko izobrazbo 160 starih tisočakov. Ta dogovor bo letos v kranjski občini prvič uveljavljen in zanimivo je, da so ga na vseh šolah v občini skušali upoštevati. Skušali pravim zato, ker dogovor redko kje v celoti drži (vsaj podatki tako kažejo).

Primer, na katerega se nanašajo uvodna vprašanja, ni izmišljen. Zgodil se je konec lanskega leta na eni srednjih strokovnih šol. Ko sem pred kratkim izvedel zanj, sem se malce zamislil. Zamislil zato, ker še ni tako dolgo, ko smo na ves glas ugotavljali, kako nizki so osebni dohodki prosvetnih delavcev. In ko sem brskal po nekaterih statističnih podatkih, sem ugotovil, da zadnje čase le ni tako. Ne mislim sicer, da ta moja trditve pomeni že pravilo za vse prosvetne delavce. Morda jo moram omejiti predvsem na prosvetne delavce v nekaterih srednjih šolah, čeprav se v osnovnih šolah materialno vprašanje tudi že precej ureja. Za primer naj povem, da so se poprečni mesečni osebni dohodki na kranjskih srednjih šolah pred kratkim gibali med 107 in 133 tisoč starih dinarjev. Na omenjeni šoli, kjer so prosvetni delavci vse leto dobivali akontacijo, ob koncu leta pa so vsem izplačali razliko, pa je poprečni lanski mesečni osebni dohodek po končanem letnem obračunu znašal približno 131-tisoč starih dinarjev.

In ko sem takole razmišljal o urejanju družbenih vprašanj, predvsem tistih, o katerih smo zadnje čase govorili, da so najmanj usklajena in še danes niso povsem rešena, sem se nehote vrašal:

Kako, čeprav zakonito, lahko nekje na koncu kolektorskega leta izplačajo regres za dopust za dve leti nazaj? Ali to morda pomeni, da se regres (če je na voljo denar) lahko izplača recimo tudi za pet let naprej?

Kako lahko direktor oziroma ravnatelj šole, ki ga pravilnik zaradi vodenja šolskih poslov in opravljanja vodstvenih zadev oprošča učne obveznosti (predavanja učne snovi dijakom), po drugi strani pa dela nadure in jih naredi na mesec tudi po 70 ali več, kar je mimogrede povedano v danem primeru približno redna mesečna obveznost za prosvetnega delavca?

In kako čudno (in recimo tudi zakonito) je, da lahko člani kolektiva, kljub zagotovljenemu denarju, vse leto dobivajo akontacijo, kar je 10 pa tudi skoraj 50 tisoč starih dinarjev manj od pripadajočega dohodka, zato da lahko ob koncu leta dobijo še razliko?

Mar pomeni, da skušamo včasih delati in iskati pri nagrajevanju probleme tam, kjer jih pravzaprav ni...? Če pa problemi morda vseeno so (utemeljeni seveda), potem je primerjanje povedanega primera neke šole z drugimi šolami zgolj naključno.

A. Zalar

TEDEN PRODAJE

mopedov TOMOS

ceneje

150.00 N din

od 12. do 17. V. 1969.

ODOBRAVAMO KREDITE!

slovenija avto

POSLOVALNICA KRANJ,

Titov trg 1

V ponedeljek se je v Kranju začel kolokvij o srednjem veku. — Foto: F. Perdan

Kolokvij o zgodnjem srednjem veku Veliko neznank kljub množici novih odkritij

KRANJ, 13. maja — V ponedeljek se je v dvorani skupščine občine Kranj začel kolokvij o zgodnjem srednjem veku, ki ga prireja Slovensko arheološko društvo, razen domačih pa se ga udeležujejo tudi znanstveniki iz sosednjih dežel (Koroške, Madžarske, Italije, Hrvaške). Finančno so kolokvij omogočile ustanove, ki sodelujejo na njem s svojimi predavatelji, in republiška izobraževalna skupnost, pokroviteljstvo pa je prevzela kranjska občinska skupščina.

»To je že drugi kolokvij o zgodnjem srednjem veku,« je na začetku poudaril predsednik Slovenskega arheološkega društva dr. Peter Petru, »potrebna pa bosta vsaj še dva, preden bomo o tem obdobju naše preteklosti vedeli kaj več.« In potrebna bodo še nova raziskovanja na obsežnem prostoru prvotne slovenske kolonizacije, sodelovanje s tujimi znanstveniki in znanstvenimi institucijami, objava celotnega izkopanega gradiva. Zgodnji srednji vek je namreč pri nas najmanj raziskan. O njem vemo manj kot o prejšnjem antičnem obdobju in seveda manj kot o visokem srednjem veku.

Podpredsednik kranjske občinske skupščine Janez Sušnik je zato zaželel vsem udeležencem tega tridnevnega znanstvenega posvetovanja veliko delovnih uspehov, potem pa je na kratko spregovoril o kranjski občini in o samem Kranju, ki ni le središče občine, ampak središče širše pokrajine. V ponedeljek zvečer je udeležence kolokvija sprejel predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar.

Uvodni referat na kolokviju je imel dr. Jože Kastelic, ravnatelj ljubljanskega Narodnega muzeja. Govoril je o današnjih nalogah zgodnje-srednjeveške arheologije in na začetku predvsem poudaril, da za jasnejšo sliko o tem

obdobju ne bodo dovolj le arheološka izkopavanja in raziskovanja, ampak se bodo morali s temi problemi spoprijeti tudi drugi znanstveniki, predvsem seveda zgodovinarji, pa še etnologi, numizmatiki, filologi, antropologi in drugi. O tistem nemirnem času naše preteklosti, ki se začne z razkrojem antičnih struktur in konča z nastankom visokosrednjeveških struktur (neka čas od 4. ali 5. pa vse do 10. ali 11. stoletja), vemo namreč še zelo malo, vendar pa danes že mnogo več kot, denimo, pred desetimi leti. Obsežna izkopavanja zadnjih let, med katerimi so sila pomembna tista v Kranju in na Bledu, so namreč dala že veliko prej neznanega gradiva in odgovorila na mnoga prej nejasna vprašanja. Tik pred koncem je tudi arheološka karta Slovenije, ki je skušala zajeti in upoštevati tudi najdbe iz zgodnjega srednjega veka, vendar je teh najdb še premalo da bi bila slika lahko popolnejša.

Dr. Kastelic je poudaril, da samo nekropole (grobišča) iz tega obdobja ne bodo omogočile izoblikovati popolne arheološke slike tega obdobja niti ne popolne slike takratne materialne kulture. Zato v prihodnjih raziskovanjih ne bo mogoče iti mimo izkopavanja grobišč (oz. gradcev, kot je poudaril dr. Kastelic) in mimo iskanja in

raziskovanja takratnih naselbinskih kompleksov. Podatki o grobiščih so sicer bogati, o takratni materialni kulturi pa ne morejo — razen o pogrebni obredih, nakitu, orožju ipd. — povedati kaj bistvenega. Zato bi bilo izkopavanje in raziskovanje gradišč in naselbinskih kompleksov bistven kvalitativen in tudi kvantitativen premik naprej.

Zbrani arheološki material bo možno — tako je poudaril dr. Kastelic — interpretirati res le v okvirih zgodovine zgodnjega srednjega veka. Zgodovinarji so namreč pri raziskovanju tega obdobja prišli doslej že dlje kot arheologi. Sama arheološka dejstva so sicer zelo zgovorna, zahtevajo pa konfrontacijo s historičnimi dejstvi, morajo se vključiti vanje. Prav tako je dr. Kastelic poudaril, da vseh najdb ne bo mogoče ocenjevati in vrednotiti le v slovenskem okviru, ampak širše, v širšem prostoru, ki bo zajel tudi Panonijo, Istro, Koroško in druge sosednje pokrajine.

O nekaterih drugih referatih bomo poročali v sobotni številki Glasa. A. Triler

Knjižnica v Zgornjem Tuhinju

V okviru prosvetnega društva Zgornji Tuhinj že precej časa deluje knjižnica, ki ima okoli 1800 knjig. Med bralci so najštevilnejši pionirji — učenci osnovne šole iz Zgornjega Tuhinja, ki so si lani izposodili 2000 knjig. -2r

Zarja iz Železne Kaple na Jezerskem

V okviru medobčinskega sodelovanja med Kranjem in Zelezo Kaplo je bila minulo soboto na Jezerskem gledališka predstava Dekle s Trente. Stevilnim Jezerjanom in

predstavnikom obeh občin so se s tem delom predstavili člani Prosvetnega društva Zarja iz Zelezne Kaple. Delo je režiral Kranjčan Mirko Cegnar.

FRANCE PIBERNIK
mapa 1 POEZIJA
HENRIK MARCHEL

Prišel si,
da našel bi pot do azila.
Prehodil močvirski si svet,
kjer čudežni pevci živijo,
in čudežne rože cvetijo,
a glej,

cvetlični azil

v kraljestvu razkošnih bogov,
kjer sonce in noč si delita omizje,
ne najdeš vratarja,
zakaj ta svet je le v sebi.

Vrnil se boš na peščeno ledino
in kakor doslej
gojil svojo mizmo
za steklom.

Teko. Za cvetlični azil.

Klub kurnih delavcev v Kranju je izdal zbirko MAPA — poezija in grafika. Vsaka mapa ima šest listov. Do zdaj sta izšli dve številki. V prvi ima pesmi France Pibernik, grafiko pa Henrik Marchel. V drugi pa imata svoja dela Franci Zagoričnik (poezija) in Stefan Simončič (grafika). Mapa je grafično okusno izdelana (velikost 15,5 krat 34,5; pokončno), tiskalo pa jo je CP Gorenjski tisk v Kranju.

Slikar Tone Tomazin

»Med člani skupine DOLIK na Jesenicah so tudi taki, ki so resnično izoblikovali svoj rokopis in četudi njihova imena morda ne bodo v leksikonih likovne umetnosti, pomenijo za našo amatersko dejavnost lepo priznanje. Njihova vztrajnost skozi dobo prek 22 let pri prav nič zavidanja vrednem materialnem in finančnem položaju je vredna vsega občudovanja in posnemanja,« je ob otvoritvi neke razstave članov likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar na Jesenicah dejala priznana umetnostna zgodovinarica Maruša Avguštin.

Med tistimi, ki so resnično izoblikovali svoj rokopis in dobri dve desetletji vztrajno skrbeli za čim kvalitetnejši razvoj in napredek vseh članov sekcije, je tudi slikar TONE TOMAZIN. Pred nedavnim so v dvorani družbenih organizacij na Javorniku odprli njegovo letošnjo tretjo razstavo. Tone Tomazin je zelo prijazno odgovoril na zelo vprašanje o svojem delu ter razvoju likovne sekcije.

● »Kdaj ste se začeli ukvarjati s slikarstvom?«

»Začetniško, okorno oblikovanje vsega, kar me je kot šolarja privlačevalo in zanimalo, je prvi opazil moj učitelj v meščanski šoli Gospodarič. Po njegovih spodbudnih besedah in pohvalah, ko sem menda kar imenitno narisal peteline in kure, sem risal navdušeno vseprek; za sošolce in prijatelje, v šoli so me obremenjevali z dodatnimi risarskimi nalogami. Ko smo leta 1946 na Jesenicah ustanovili likovni krožek DOLIK, sem si v debatnih večerih nabral slikarskih izkušenj pri starejših slikarjih in začel resno razmišljati in iskati svoj izraz. Končno sem se opredelil za motive, ki so mi bili kot navdušenemu hribovcu in ljubitelju naših gor najbližji — za upodabljanje gorenjskega visokogorskega sveta in kmečke arhitekture.

● »Pravijo, da ste med člani Dolika samo vi ostali najbolj zvesti skalnemu svetu gorenjskih gor?«

»V gorah sem odkrival tisočere motive, tisočere prelepe predele, ki sem jih kot slikar morda podoživljal še lepše, odkrival sem jih v barvah in jih v skrivnostih njihovega barvitnega in slikovitega razpoloženja prenašal na platno. Narava mi je odprla oči za lepoto zemlje, ki sem jo z zavzetim srcem vzljubil in podoživljal v vseh letnih časih, gorskih viharjih, zimskih mrazovih, v sožitju sonca in globokih senc.«

● »Kje ste razstavljali, po katerih slikarjih ste se gledovali in kaj mislite o modernih smereh v slikarstvu?«

»Vsako leto priredim tri razstave na Jesenicah in okolici, gostoval pa sem že v Trbižu, Vidmu, Čedadu, Beljaku, Trbovljah, Celju, Bledu, Ljubljani in po drugih krajih. Nad deli naših impresionističnih slikarjev Šubicem, Pavlovcem, Kosom in Per-

kom sem se vedno navduševal. Novih modernih smeri ne odklanjam, nekatere se mi zdijo zanimive, še posebno, če prinesejo s seboj kaj novega, izvirnega. Marsikateri teh umetnikov bo najbrž zgodovina pravičneje ocenjevala kot sedanjí čas.«

● »Kot dolgoletni član Dolika se prav gotovo še spominjate njegove ustanovitve, prvih težav in nalog?«

»DOLIK smo ustanovili na pobudo javorniškega slikarja Kreuzerja. Dvanajst nas je bilo ob ustanovitvi in v dvanajsetih letih so mnogi prihajali pa spet odhajali. Trudili smo se, da bi obdržali in vzgojili nekaj dobrih, talentiranih slikarjev in deloma se nam je to posrečilo. Zadnja leta smo priredili okoli 16 razstav na leto in sodelovali na vseh večjih samostojnih in kolektivnih razstavah po vsej Sloveniji. Naše razstave redno obišče zelo veliko ljudi in menim, da likovna sekcija povsem opravičuje svoj obstoj.«

Slikar Tone Tomazin je ostal zvest izpovedi naših impresionistov, zvest domači slovenski resničnosti, zvest slovenski zemlji in njenemu skalnemu svetu. Iz olj in akvarelov veje prizrčna toplina in silkovita ubranost lirčno razpoloženega slikarja. Z deli pa ne izpolnjuje le poslanstva, nalog in dolžnosti sekcije, kateri pripada, ampak s svojim iskrenim umetniškim udejstvomanjem dopolnjuje in bogati našo kulturo.

D. Sedej

V Cerkljah na Gorenjskem je bila v nedeljo popoldne revija pevskih zborov iz kranjske občine. Na sliki: pevski zbor osemletke Lucijan Seljak iz Kranja — Foto: F. Perdan

SKUPSCINA OBCINE JESENICE GORENJSKO

razpisuje

po 30. členu Temeljnega zakona o sredstvih za delo upravnih organov (Ur. l. SFRJ št. 46-633/64)

JAVNO DRAŽBO

osebnega avtomobila ford taunus 17 M model 1966 za izključno ceno din 28.000,00

Dražba za družbeni sektor bo dne 21.5.1969 ob 15. uri, če ne bo interesentov bo ob 16. uri za zasebni sektor na parkirnem prostoru prometnega podjetja Ljubljana Transport poslovna enota Jesenice.

Avtomobil je vozen.

Vsa pojasnila daje oddelček za finance Skupščine občine Jesenice.

V soboto koncert na Primskovem

Tudi letos bo moški pevski zbor Primskovljani pripravil koncert narodnih in umetnih pesmi. Koncert bo v soboto, 17. maja, ob 20. uri v dvorani zadružnega doma na Prim-

skovem. Zbor bo vodila Julka Mandelc.

Moški pevski zbor Primskovljani vabi vse ljubitelje petja, da se udeležijo koncerta. Vstopnina bo enotna — 300 starih dinarjev.

RAZPIS

FESTIVALA NARODNO-ZABAVNE GLASBE,
KI BO 26. in 27. SEPTEMBRA 1969 V PTUJU

Radio Ptuj bo letos v okviru praznovanj 1900-letnice mesta Ptuja priredil festival narodno-zabavne glasbe oz. srečanje že znanih in nezanih narodno-zabavnih ansamblov Slovenije in Hrvaške.

Festival bo 26. in 27. septembra 1969 v Ptuj. Zanj veljajo naslednji pogoji:

1. Vsak ansambel bo lahko nastopil z dvema skladbama, od katerih mora biti vsaj ena vokalna.
2. Skladbe, ki jih bodo izvajali posamezni ansambli, morajo biti izvirne, še neposnete in prvič javno izvajane. Besedila so zaželeni v narečjih (prleško, prekmursko, kajkavsko itd.).
3. Skladbe bo ocenjevala strokovna komisija, ki jo sestavljajo: Vilko Avenik in Boris Kovačič iz Ljubljane ter Mirko Gavrilovič in Pero Gotovac od Jugotona v Zagrebu, en član komisije pa bo iz občinstva.
4. Nagrade, ki jih bo podelil organizator, delovne in družbene organizacije, so:
 - a) 2000 din ansamblu za najboljšo izvedbo;
 - b) 2000 din avtorju za najboljšo melodijo;
 - c) 2000 din pevcu (pevki ali pevcem) za najboljšo izvedbo.
 Posebna strokovna komisija bo ocenjevala tudi besedila. Podeljene bodo tri nagrade in sicer:
 1. nagrada za najboljšo splošno besedilo 1000 din;
 2. nagrada za najboljšo besedilo o Ptuj 750 din;
 3. nagrada za najboljšo besedilo v narečju 500 din.
 Poleg teh nagrad bodo še številne praktične nagrade, ki jih bodo prispevale delovne organizacije širom po Jugoslaviji.
5. Ansambli morajo poslati svoje prijave za sodelovanje na festivalu do 15. junija 1969.

Notni material z besedili pesmi, s katerimi želijo nastopiti na festivalu, morajo poslati do 1. avgusta 1969.

Skladbe, ki bodo izbrane za festival, bo Jugoton odkupil in poslal na plošče.

Radio Ptuj bo organiziral ta festival narodno-zabavne glasbe v sodelovanju z radijskimi postajami Murska Sobota, Čakovec, Varaždin, s tovarno gramofonskih plošč Jugoton Zagreb in z odborom za proslavo 1900-letnice mesta Ptuja.

Občinska konferenca SZDL
Radio Ptuj

100-letnica tabora v Vižmarjih

V petek popoldne bodo v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani pripravili slovesno srečanje v počastitev 100-letnice tabora v Vižmarjih. Proslavo te pomembne obletnice pripravljajo občinske konference socialistične zveze 16 kranjskih občin — Domžale, Grosuplje, Jesenice, Kamnik, Kranj, Litija, Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana-Center, Ljubljana-Moste-Polje, Ljubljana-Siška, Ljubljana-Vič-Rudnik, Logatec, Radovljica, Skofja Loka, Trzin in Vrhnika. O pomenu vižmarskega tabora bo spregovoril zgodovinar dr. Vasilij Melik, stoletnico pa bodo popestrili z venčkom narodnih, medtem ko bo Stane Sever recitiral Prešernove, Stritarjeve, Jenkove in Levstikove pesmi. Vižmarski tabor bodo še enkrat obudili septembra letos z rajanjem in množičnim shodom.

vg

Na hodniku je srečal Newalla, ki je hotel mimo zaskrbljenimi potezami na že itak melanholičnem obrazu. »Povejte mi no, Newall,« ga je ogovoril, kaj je pravzaprav s Flaggom? Sedl tam v svoji sobi, prede ko mačka in ne pove ničesar. Saj je končno bilo rečeno, da bo sodeloval z menoj. Vem pa o vsej zadevi toliko — kot če bi živel na luni.« V Newallu se je takoj vzbudilo zanimanje. »O, to je pa zelo daleč, Mr. Sale! 383,146 km je do tja. In če bi bili tam, bi niti dihati ne mogli! Domnevam, da sta plima in oseka...«

»Vrag vas pocitraj z vašo plimo in oseko,« ga je preklinjal Sale, ki je bil vročekrvnega značaja. »Vaša modrost me prav nič ne zanima.« Nadaljeval je svojo pot, Newall pa je stopil v sobo svojega šefa.

Flagg je nejevoljno dvignil glavo. »Ah, vi ste, Newall. Kar naprej! Mislim sem, da je spet Sale.«

»Na tega sem naletel zunaj pred vrati. Držal se je kisló, kot da mu je nekdo stopil na kurje oko.«

»Pustite zdaj Saleja pri miru!« je dejal Flagg in zamahnil z roko. »Povejte mi raje, zakaj ste prišli k meni šele zdaj, ko sem vendar že od štirih zjutraj pokonci?«

dobival vsa navodila le po telefonu. Velikega mojstra Sov ni videl nikoli, tako trdi — in to mu verjamem.« Pogledal je na uro. »Zdaj greva pa na obisk k Chesneju Lisgardu. Cutim nekako, da je dečko dozorel.«

»Nič me ne bi presenetilo,« je pritrdil Newall.

Pred vrati ju je že čakal voz. Prvi je zbasal vanj svojo obilnost Flagg, se zavil na zadnji sedež in segel po cigari. »Ah, to je mehko in udobno. Ti stoji v pisarni so kratko in malo preokorni za postavo, kakršna je moja. Poglejte no, Newall, in preberite, kaj je tule napisano!« Ogledoval si je nalepko, ki jo je bil snel z cigare in sam prebral. »Pluto? To je najbrž francoska beseda za cigaro.«

Newall je zakašal. »Pluto je bil bog podzemlja.«

»Aha, kot tisti Kominsky,« se je takoj pozanimal Flagg. »To ti je bil tiček.«

»Pluto je bil Prozerpinin mož,« je vztrajno pojasnjeval Newall. »Najprej jo je ugrabil, potem pa ji je življenje pri njem mnogo bolj ugajalo kot pri svoji materi doma...«

Flagg se je zdelo, da je prav tako. Vzdihnil je: »Da, da, te ženske, te ženske! — Toda povejte mi raje, kaj se je zgodilo včeraj zvečer!«

Toda Flagg se je zaničljivo namrdnil. »Človek bi mislil, da si bo mož, ki ima toliko denarja kot Lisgard, omislil bolj moderno pisarno. Niti pomagata nima. Ko sem bil poslednjič tu, je lazil tod okoli nekak star faktotum.«

»Carter,« je pojasnil. »Odšel je pravkar po opravkih.«

»Pisarniški sluga?« je hotel vedeti Flagg. Jane se je veselo zasmejala. »Ne, pisar je, vendar pa včasih opravlja posebne naloge, ki mu jih da Mr. Lisgard.« Inspektor Flagg je začel resno in stvarno. »Tudi meni se zdi tako. Sicer sem pa prišel na pogovor z Lisgardom. Le nikar se ne trudite, šla bova kar noter, kajti Newall in jaz sva njegova stara prijatelja.«

»Odhitel je po ozkem hodniku in odprl vrata. «No, Lisgard, pa sva spet tu, kakor sem vam že zadnjič napovedal.«

Pravnik je s cigaro v ustih in namrščenega čela ves v skrbeh stonel nad aktom za pisalno mizo. Pri čudnem Flaggovem pozdravu je najprej ostrmel kot kíp, končno pa le prišel do sapa. »Za kaj pa gre, Mr. Flagg? Danes imam res ogromno dela.« Poskušal je že z nejevoljnim glasom odpraviti neprijetna obiskovalca, vendar se mu to ni povsem posrečilo.

Flagg se je spustil v naslonjač, ne da bi ga pravnik k temu povabil.

»Rad bi govoril z vami, Lisgard. Pravzaprav sem vas nameraval povabiti v Scotland Yard, potem sem se pa le odločil, da vas obiščem tu. Kraj se mi zdi kar pripraven.« Njegov pomenljivi pogled se je srečal z zaskrbljenim pravnikovim. »Pravnik ste, Lisgard, poznate torej zakone in znate braniti svoja prava. Nikar torej ne mislite, da vas nameravam pretentati, če vam povem v obraz: Eden od Tolpe Sov ste, Lisgard. To tolpo preganjam že dolgo, dolgo, zdaj pa vam bom končno pristregel peruti.«

Chesney Lisgard se ni ganil. Njegov okrogli, rožnato navdahnjeni obraz je prebledel in v njegovih upadlih očeh se je pojavil strah.

»Kaj pa ste hoteli s tem reči, Flagg?«

Mogočni inspektor se je nagnil naprej. »S tem sem hotel reči, da ste nabiralec novih članov Sov,« mu je odgovoril z mehkim glasom. »Bi radi slišali še več? O sobi, ki ste jo najeli v Le Havru — ali pa o hotelski sobi v Amiensu? Storili ste napako, Lisgard, ko ste najeli Charpentiera. Ta dečko ni mogel...«

S Chesneyevega obraza je naekrat izginila vsa kri. Zavil je oči, zastokal in se zgrudil za pisalno mizo na tla.

Je luna strupena?

Japonski časopis Asahi Simbun piše, da je znani sovjetski astronom Kozjev opozoril ameriške vesoljce, da je del luninega površja pokrit s strupenim plinom. Plin uha-ja iz velikega kraterja blizu Oceana viharjev.

Sovjetski znanstveniki so plin odkrili 1. aprila. Z analizo spektrografov sklepajo, da prihaja iz kraterja strupenim plin cianogen.

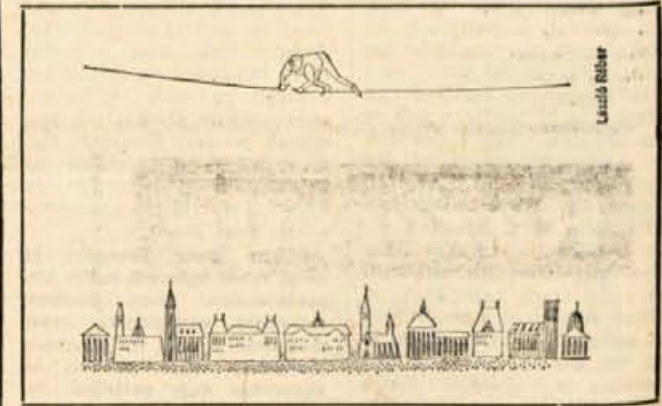

— Veš, tista lahka ženska, s katero si me seznanil sinoči, sploh ni bila lahka.

Počasi, toda zagotovo

Petinpetdesetletni bivši narednik ameriške vojske Patrick Stout je pred nekaj dnevi umrl za levkemijo. — Stout se je leta 1945 z nekaj prijatelji spustil v krater, ki ga je napravila eksplozija atomske bombe v manjšem kraju v ameriški državi New Mexico. Hoteli so dokazati, kako neosnovana je vzemirjenost v svetu po bombardir-

ranju Hirošime in Nagasakija. Patrick in prijatelji so trdili, da je krater nenevarn in da ni nobene radiacije. Na pol poti do dna kraterja pa so detektorji začeli delovati kot ponoreli, tako da se je skupina morala takoj vrniti. To kratko izpostavljanje radioaktivnemu žarčenju pa za Patricka ni ostalo brez posledic.

Potapljaški rekord

Ameriški potapljači so pred kratkim dosegli nov rekord v potapljanju. Dva potapljača v oblekah iz neoprena in s posebnimi dihalnimi napravami sta se spustila v globino 312 metrov in tam vzdržala 13 minut. Pritisk, ki sta

ga morala prenesti, je bil 31-krat večji kot na površini.

Ta podvig sodi med prave, ki naj bi pokazal, kako dolgo lahko človek vzdrži pod morsko površino. Poskus bodo napravili v jeseni pred kalifornijsko obalo.

— Zapuščam te Karlo. Ni me treba prositi, da bi ostala pri tebi!

56 MEGLI NI KROG

»Tistikrat sem ravno legel v posteljo,« je odvrnil Newall.

Flagg je nejevoljno godrnjal. »Neverjetno! Toda o tem bova govorila kasneje. Z Grahamom sem bil v Cheltonu, kjer sva se nekoliko pomenkovala z našim nanovo uvoženim obešenjakom.«

»In kaj sta dosegla?«

»Res se piše Charpentier, to je priznal v francosčini in Graham je vse napisal. Fantiček bo prijedral do Broadmoreja, zanesite se na to!«

»Ali je povedal še kaj drugega?«

»Ne veliko,« je priznal Flagg.

»Pa o tem, kako so ga najeli za Tolpo Sov? Tudi nič?«

»O pač! Na nabor je šel v Franciji, v Rouenu, kjer je takrat živel. Kot je dejal, se je pogajal z njim neki Anglež, krepak možakar z brki. Bilo je sicer že zvečer, torej tema, ko sta se sešla, vendar je toliko le še videl.«

»Ali bi ga spet lahko spoznal?«

»Tudi to sem ga vprašal in dejal je, da bi ga. Glavo stavim, da je bil Lisgard. Toda Lisgard je preklicano okreten in kot pravnik pozna seveda vse zvijače. Tega ne ujameš tako lahko.«

»In napad na Raeja?«

Flagg je utrujeno vzdihnil. »Ze davno znana tehnika! On sam je stanoval v tretjerazrednem hotelu v Sohu in je

Newall je zmignil z rameni. »Rae je res šel v Megleni krog.«

»Saj sem vedel,« se je jezil Flagg. »In potem?«

»Row ga je od tam vzel s seboj — da bi poiskala Marigolda.«

»Da bi poiskala — Marigolda?«

»Tako mu je natvezel Rowe,« je nadaljeval Newall. Rae se je otresele Gregga in Benderja, vendar sem prišel še pravočasno. Rowe je gladek kot jegulja in po mojem mnenju je veliko bolj nevaren kot Lisgard.«

Flagg se je posmehal. »Nikoli niste povedali kaj bolj resničnega! Nato je molčal, dokler se niso pripeljali v Keen Court. Z Newallom za petami je s težkimi koraki zlezel po stopnicah do vrat Lisgardove pisarne, jih odprl, ne da bi potrkal, in vstopil. Za pisalno mizo je sedela Jane Selby in dvignila glavo, ko ju je zaslišala. »Seržant Newall!« je vzkliknila preseščeno. »Da, ves, kar me je!« je smeje potrdil Newall. »To pa je višji inspektor Flagg iz Scotland Yarda.«

»Ali bi radi govorili z Mr. Lisgardom?«

»Tako je,« je dejal Flagg in se oziral okrog sebe. »Nič kaj prijeten delovni prostor za vas to-le, gospodična.«

»Oh, tako slab pa spet ni,« je ugovarjala Jane.

Tradicija tržiškega čevljarstva (17) Kozinov boj z nemškimi industrialci

V Vanderhovci, hiši na sedanji Koroški cesti št. 17, je tedaj, ko je Peter Kozina prišel v Tržič, stanoval čevljarški mojster Ivan Papov, ki je bil predsednik prvega delavskega konzumnega društva, ki ga je ustanovilo Katoliško izobraževalno društvo Sv. Jožefa. Ker je bil konzum tedaj v likvidaciji in je imel I. Papov zaradi tega finančne težave in odgovornost, ni zato smel voditi čevljarске obrti na svoje ime. Tako se je Peter Kozina dogovoril z I. Papovom, da si uredi svojo proizvodnjo čevljev v njegovi delavnici. Ker I. Papov ni smel, je prevzel ime firme izučeni čevljar Anton Zupan. V letu 1907 je tako nastala firma »Anton Zupan — Co — čevljarstvo«. Zaposlenih je bilo okrog 10 delavcev. Imeli so en sekalni stroj in 5 ali 6 šivalnih strojev. V delavnici so delali ročno, izdelane zgornje dele in ves potreben drug material pa so oddajali čevljarjem za delo na domu, da je bila tako proizvodnja čim večja.

Pokazalo se je, da je skupno delo uspešnejše, zato je Kozina želel, da bi prešel iz obrtne delavnice na industrijsko proizvodnjo čevljev z modernimi stroji. Vse to je namreč Kozina videl na svojih popotovanjih po svetu. Izdelane čevlje so z vozom vozili na železniško postajo v Kranj.

Ko pa je bila leta 1908 odprta lokalna železniška proga Kranj—Tržič, je Kozina uvidel, da je napočil pravi čas za doseg svojih načrtov, da bi zgradil moderno tovar-

no čevljev. Od barona Borna je kupil parcelo nasproti tržiškega kolodvora ob Tržiški Bistrici. Prometna lega parcele je bila zelo ugodna lokacija za tovarno; to je Kozina spoznal, ko si je ogledoval čevljarске obrate v Nemčiji in Švici, med njimi tovarno Bally.

PETER KOZINA ZACNE GRADITI TOVARNO

Ko si je Kozina zagotovil v Ljubljani ustrezeni kredit, je leta 1910 začel na zemljišču, ki ga je kupil od barona Borna, graditi tovarno

čevljev. Zaradi nabave modernih čevljarških strojev se je Kozina povezal z Avstrijsko družbo združenih čevljarških strojev (Österreichische Vereinigte Schuhmaschinen Gesellschaft — ÖVSG), kjer je bilo zastopstvo svetovno znanega ameriškega koncerna za izdelavo čevljarških strojev in opreme za čevljarško industrijo. ÖVSG je posojala čevljarске stroje le proti plačilu najemnine. Stroji ÖVSG so bili tedaj na višku strojne tehnike.

Vest, da Peter Kozina gradi tovarno čevljev, je zelo vznemirila oba nemška tovarnarja Mallyja in Goekena čes, kako si upa Slovenec kaj takega in jima ustvarja konkurenco! Oba sta smatrala Tržič za nedotakljivo nemško posest. Alarimirala sta vse tedanje nemško časopisje, ki je ogorčeno napadlo barona Borna, da je kot Nemeč prodal zemljišče Slovencu, in to zemljišče neposredno ob železniški postaji.

Bilo pa je že prepozno. Kupčija je bila sklenjena, kupnina plačana, prepis pa urejen v zemljiški knjigi. Vendar sta Mally in Goeken na vsak način skušala preprečiti gradnjo Kozinove tovarne. Posrečilo se jima je, da je bila gradnja iz zdaj

neznanih vzrokov za nekaj časa ustavljena, vendar prepovedi gradnje le nista mogla doseči. Peter Kozina je medtem sklenil zakupno pogodbo z ÖVSG in pričela se je montaža najmodernejših strojev. Srednji trakt tovarne je bil enonadstropen, da so ga lahko pozneje zvišali. Tako je začela leta 1911 tovarna obratovati v novih prostorih. Delavci so prišli v novo tovarno iz Tržiča in okolice. Kozina je pridobil za svoj obrat tudi nekaj izučeni čevljarjev.

INTRIGE NEMSKIH INDUSTRIALCEV

Ker Goeken in Mally nista mogla preboleti vdora slovenske čevljarске industrije v Tržič, sta kovala načrte, kako bi mlado podjetje že v kakšni zatrla. Zvedela sta, da je dobil Kozina zveze z Zadrugno in Gospodarsko zvezo v Ljubljani ter da je tam dobil posojilo. Po zakonu pa je bilo združnim ustanovam prepovedano posojati denar industrijskim podjetjem ter se spuščati v špekulativne posle. Kot špekulacijo so namreč smatrali vsako industrijsko dejavnost. Skovali so protest, ga poslali na poljedelsko ministrstvo na Dunaj in zahte-

vali preiskavo. S tem so Petru Kozini hoteli spodkopati finančne vire in mu preprečiti obratovanje.

Ministrstvo na Dunaju je na pritožbo nemških industrialcev uvedlo preiskavo in prepovedalo Zadrugno in prepovedalo Zadrugno zvezi vsako financiranje Kozinove tovarne. Zadrugna zveza v Ljubljani je morala na ta pritisk zahtevati od Petra Kozine, da ji takoj vrne celotno posojilo. Kozina se je tedaj, ko mu je grozila nevarnost, da bodo propadli vsi njegovi načrti, obrnil na dr. Evgena Lampeta, ki je kot poslanec slovenske ljudske stranke v deželnem zboru odločal o gospodarskih zadevah.

Andrej Tišler

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

1

Prvo poglavje

Sivo težko nebo se pogreza v idrijsko kotlino, kakor da se bo zdaj zdaj nabodlo na zvonik cerkve svete Barbare in svetega Ahaca, nato pa pritisnilo na strehe pettisočlavlave rudarskega mesteca, pred mesecem še tako viharno vselega, zdaj pa od dne do dne bolj turobno potlačena.

Zaman so meščani vrgli med staro šaro dvočlavlave cesarskega orla, zaman razbili spomenik cesarja Franca Jožefa, zaman izbrisali spomin na Habsburžane v ogromnem podzemlju cinobrasne zemlje in preimenovali rove cesarice Marije Terezije, cesarja Jožefa, cesarja Franca in cesarja Ferdinanda z novimi slovenskimi imeni, odražajočimi mogočno razpoloženje idrijskih meščanov v prevratnih dneh in ob koncu dolge in nečloveške strahotne vojne.

Zaman je bilo vse to. Dne 22. novembra 1918 so se po ovinkasti cesti od Lucije sem pripeljali z zelenimi avtomobili italijanski oficirji, za njimi pa se je vlekla utrujena pehota, zasedla mesto in ga napolnila s kričečo, naglo in drug drugo prehitvevajočo laško govorico, v kateri se je skrival pritaženi strah, kakor da bi italijanski vojaki čutili, da niso na italijanski zemlji, in se zavedali, da neko, še malo ne italijansko deželo, zasedajo za svojega kralja Viktorja Emanuela, roparskega, kakor so roparski vsi vladarji na svetu.

Ne, ta zemlja ni italijanska, nikoli ni bila, in nikoli ne bo!

To najbolj občutijo vojaki sami, čeprav jim oficirji že od zasedbe sem, dopovedujejo, da je dežela, v katero so v imenu njegovega veličanstva kralja prišli, najbolj sveta in najbolj italijanska zemlja.

»Sacra terra italianissima?»

Tega vojaki ne bodo nikoli verjeli, saj v tej deželi ni človeka, s katerim bi se lahko pogovorili v italijansčini, pa tudi ljudje jih gledajo sovražno in so imeli z njimi v tem času že vrsto težav, najprej z razorožitvijo nekakšne narodne straže — v avstrijske uniforme oblečenih in oboroženih ljudi, ki so se od osvojenih avstrijskih vojakov razlikovali samo z nekakšnimi belo-modro-rdečimi znaki na kapah in prav takimi tribarvnimi trakovi na levem rokavu in ki so jih lahko razorožili še s pomočjo krajevnih oblasti in z zagotovilom, da se jim ne bo nič zgodilo, čeprav so potem razorožene na poveljnikov ukaz enostavno zastražili in jih odgnali kot vojne ujetnike v ujetniško taborišče nekam v Furlanijo.

Dolge procesije takih »ujetnikov« so romale s hribovskih vasi skozi mesto, prelišenih na podoben način. V nekaterih vaseh so pobrali skoro vse moške. Okupacijsko poveljstvo je razglasilo to početje kot nujen varnostni ukrep, ker so baje po nekaterih vaseh streljali na italijanske vojake in ker je baje italijanska vojska pri Logatcu naletela na odpor ter se morala umakniti na mejo med jadranskim in črnorskim razvodjem.

Italijansko poveljstvo sicer zagotavlja, da je to samo začasen ukrep v neposrednem obmejnem zaledju. Toda to neposredno zaledje najbrž sega vse do Benečije ali celo Furlanije, saj je Slavku pisala mama, da so italijanski vojaki odpeljali v ujetniško taborišče v Krmin tudi strica Jakoba in Antona ter Slavkovega novega strica — Rozikinega moža Andreja, bivšega poveljnika narodne straže na Breginjskem.

— Vsi smo potrti, a najbolj Rozika. Italijani sicer obljubljajo, da bodo do božiča vse izpustili. Toda, kdo naj verjame Italijanom?

Da, tako piše mama v pismu, ki ga je prejel Slavko za svoj enajsti rojstni dan pred dvanajstimi dnevi. Najbrž povsod tako mislijo, da italijanskim vojaškim oblastem ni verjeti. Tudi tu v Idriji nimajo o Italijanih drugačnega mnenja, vseeno pa upajo, da se bodo morali Italijani umakniti in upoštevati pravico o samoodločbi.

»Z rožiči, pomarančami in figami nas ne bodo kupili!»

Tako govore Slavkovi sosodi, ki so sklenili, da ne bodo jemali teh dobrot, ki jim jih ponujajo italijanski vojaki:

»Nobenega italijanskega sadja ne kumisa!»
»Raje umreti prestradan, kakor biti sit darov iz tujčevih rok!»

In tega se ne drže samo otroci. Tudi starejši nočejo italijanske preskrbe, ki sicer ni bogve kako velika in zadostna, a še manj dobra in zdrava, vendar bi prestradan in izstradan človek vseeno segel po starih smrdljivih ribah, ko bi ne bile italijanski dar lačnemu prebivalstvu. Zato so ljudje raje lačni, stare razpadajoče ribe pa nepokupljene še bolj razpadajoče in zaudarjajoče širijo svoj strupeni smrad po Idriji.

»Ze vse mesto zaudarja po gnilih ribah in laški kugi!»

Te besede imajo ljudje skoro ob vsakem pogovoru na jeziku.

»Upajmo, da bo skoro zavel severovzhodnik in odnesel savojski smrad!»

Upanje na veter, ki bo razgalil laško meglo, premaguje v ljudeh lakoto in zadržljivo turobni čas, ki je legel nad deželo.

»Upanje ohranja in jekleni človeka. Kdor ne izgubi upanja in vere v svobodo domovine, bo svobodo domovine tudi dosegel.»

Tako je davi rekel Slavkov profesor slovensčine.

»Tiste, ki bodo odločali o miru in prenovi sveta, je čas postaviti na razcestje pravice in krivice prav v odnosu do narodov, kakršen je naš. Krivici, ki nam je bila te dni storjena, bodo morali antantni politiki napraviti konec, če nočejo, da bo nanje padla težka sodba zgodovine. Tudi sleherni med nami stoji zdaj na razcestju, da postane in ostane hlapec tujcu ali pa da ostane klen in neuklonljiv pri izvolitvi naših stoletnih snov o zedinjeni Sloveniji, tak, kakor so bili Prešeren, Levstik in drugi naši veliki možje vse do današnjih dni, pesniki, ki niso nosili domovine samo na ustnicah, marveč so jo čutili tudi v srcu, zakaj domovino je treba čutili s srcem, da jo lahko v resnici vzljubiš.»

Tako je govoril profesor in jim naročil, naj razmišljajo o tem, ne samo kot o šolski nalogi, ki jo bodo pisali, marveč naj se potrudijo, da bodo napisali v resnici vse, kar čutijo do slovenske domovine v teh težkih usodnih dneh.

Mali oglas

Mali oglasi so zrcalo vsakdanjega življenja, nekakšna borza za prodane in kupljene stvari. Moč veljakov, revščina trpinov, obup brezdomcev, značaj poštenjakov, ki se hočejo čimprej iznebiti najdenih stvari — — — pa tudi utrip zaljubljenih src odseva iz malih oglasov, ki vsak dan polnijo časopisne stolpce. Mislim, da se ne motim, če trdim, da mnogo ljudi naroča in bere časopise zgolj zaradi malih oglasov.

Mali oglasi služijo trgovini. Trgovina pa je stara ko človeštvo. Ze Adam in Eva sta trgovala. Ker pa takrat še ni bilo črne borze, se nista posluževala valut in sta blago zamenjavala med seboj. Znano je, da je bila Eva praktična žena, kot so vse ženske že dandanašnji, in da je bila bolj nabrita kot Adam. Če bi se ne razumela na trgovino, bi ne kupila Adama za eno samo jabolko...

Tudi dandanes vse kupčuje kar diha in živi skoraj je ni stvari, ki bi je človek ne mogel spraviti v denar. Papagajčki, breje krave, mački in psi — vse gre v denar.

Obrtnik išče vajenca. Kupi časopis in bere male oglase, da bi si izbral primerne fanta, ki se ponuja v uk obrti.

Sosedji Pipi je ušla papiga Kokica. Brž vzame v roke časopis in bere male oglase, če se je že oglasil srečnik, h kateremu se je zatekla papiga.

Srečate prijatelja in z bridkim obrazom vam bo potožil, da vso noč ni mogel spa-

ti, ker so ga grizle bolhe. Človek usmiljenega srca ste. Spomnili ga boste na male oglase, kjer se pogosto oglašajo s ponudbami razni izumitelji, ki prodajajo uničevalno sredstvo proti bolham.

Meso je drago ko žefran. Nesrečni ste, ker nimate dovolj novih dinarjev za biftek? Pojdite v oglasni oddelk in napišite ter oddajte mali oglas:

KAPITALNEGA KOZLA KUPIM. PLACAM S PROTIVREDNOSTJO.

Prejeli boste nič koliko ponudb od gospodarstvenikov, ki vsak dan streljajo kozle.

Vaša postrežnica se je poročila in postala milostiva, vaša žena pa je ostala brez pomoči v kuhinji. Napišite mali oglas:

POSTREŽNICO ISCEM — PLACAM MESEČNO PETSTO NOVIH DINARJEV; ZA VSAKDANJI NAKUP ZELENJAVE NA ZIVILSKEM TRGU BO IMELA NA RAZPOLAGAVO AVTOMOBIL NAMKE MERCEDES. HRANA DOBRA. SOBICA S POSEBNIM VHODOM. TRIKRAT TEDENSKO PROSTO POPOLDNE.

Imeli boste uspeh!

Naveličani ste življenja? Če bi imeli samokres, bi si že zdavnaj prestrelili nit življenja. Napišite mali oglas:

PRIKUPNO DEKLE, VDOVO ALI LOCENKO TAKOJ POROCIM.

Napravili boste samomor, ne da bi se pregrešili zoper cerkvene zapovedi.

Brezdomec ste? Iščete prazno sobo, ki...

Aha, smo že skupaj! Tudi jaz sem dolgo iskal sobo. Toda vselej, kadarkoli sem prisopihal v oglasni oddelk, sem bil prepozen.

»Med malimi oglasi sem bral, da nekdo oddaja sobo. Prosim, dajte mi naslov oglaševalca!«

»Zal, prišli ste prepozno. Soba je že oddana.«

Potlej sem napravil bojni načrt. Sklenil sem, da bom naslednje jutro odšel navsezgodaj pred oglasni oddelk in če bo treba čakal tudi dve uri, da se bodo odprla vrata in da bom prvi zvedel za naslov gospodinjje, ki oddaja sobo.

Rečeno — storjeno! Drugo jutro sem vstal že ob štirih in se postavil pred oglasni oddelk. Prijel sem za ključko vrat in čakal. Vrata so se odprla točno ob osmih. Mnogi čakajočih se je vsula skoznje. Ljudje so stopali drug drugemu po nogah in kurjih očesih, se suvali s komolci, sopihali in vsi prepoteni vzdihovali.

»Halo, bil sem prvi pred vratil! Čakal sem tri ure. Danes morate meni prvenstvo dati naslov...«

»Stevilko oglasa, prosim.« je zapela tovarišica v oglasnem oddelku.

»15.630 — 23!« sem zaklical z zmagovalnim glasom.

Na listek je napisala naslov oglaševalca in mi ga podala brez besed. Glasno sem prebral z listka:

»Terezija Praček, Beethovnova ulica 46.«

Nato sem se počasi obrnil proti izhodu. A glejte, oglasni oddelk je bil že povsem prazen. Nič žive duše ni bilo več v njem. Moje besede so imele čarobno moč. Ljudje so se zganili ko sfanatizirani bojevniki jurišnega oddelka. Vsem se je mudilo, da bi čimprej prispeli v Beethovno ulico 46. Počasi, zložno sem koračil za množico privajajočih se brezdomcev. Dva moža je povozil avtomobil. Neka ženska je stopila v odprto okensko odprtino na pločniku in padla v klet. Tisti, ki se mu je najbolj mudilo, je na vogalu ulice porinil glavo v izložbeno okno neke trgovine. Z okrvavljeno glavo so ga odpeljali v bolnišnico. Pet ljudi je ustavil prometni miličnik, ker so hoteli prečkati cesto, ko je na semaforju gorela rdeča luč. Videl sem, kako so prehitevali se držali drug drugega za suknje, da bi prvim v drveči procesiji zavrti korake.

Zaklical sem za njimi: »Le brži! Kdor bo prvi, bo dobil sobo!«

Sam pa sem počasi odšel v sosednjo Zupancičevo ulico, kjer je v hiši št. 16 gospa Terezija Bračko oddajala sobo.

Bil sem prvi, ki se je oglašil na njen oglas in dobil sem sobo.

L. Zupanc

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

1

Dokumentarno poročilo o Hitlerjevem skritem zakladu zlata in orožja

Izvirni naslov

Der Banditenschatz

Ein Dokumentarbericht über geheimen Gold- und

Waffenschatz von Julius Mader

Deutscher Militärverlag

Prevedel Milan Apih

I

Kazalec na brzinometru je plesal okoli številke 90. Motor težkega črnega mercedesa je tiho brnel. Sofer je vedel, da mora dospeti v alzaški Strassbourg najpozneje ob 10. uri. S to mislijo se je boril proti utrujenosti, ki ga je hotela vedno znova premagati. Davi je malo spal. Bila je že polnoč, ko je prispel z Dunaja v München. Tam je moral popraviti vplinjač. Pozneje so ga angleški bombniki pregnali v zaklonišče, nato pa je moral razčistiti še cesto.

Na zadnjem sedežu avtomobila se je pretegoval von Jagwitz. Temu se ni bilo treba pritoževati nad soferjem, kateremu je popolnoma zaupal. Sicer pa je sofer vedel koga vozi: državnega podsekretarja Eberharda von Jagwita, vodjo glavnega oddelka v državnem ministrstvu za gospodarstvo, enako težkega kakor tehtnega gospoda, ki je dnevno premetaval milijone, tako kakor navadni zemljani bankovce po 10 ali 20 mark. V tem trenutku pa ni mislil na to. Zdolgočaseno se je zleknil po oblazinjenem sedežu in preletel naslove Völkischer Beobachterja, ki si ga je še tik pred odhodom nabavil.

Tam je lahko prebral z debelimi črkami natisnjeno vest: »Ljudsko sodišče je prisodilo zločincem z dne 20. julija zaslužen kazeno.« Potem je sledila sodba nad osmimi oficirji wehrmachta, ki so hoteli 20. julija 1944 odstraniti Hitlerja s pomočjo tempirane bombe. Lakonično je pisal komentator: »Sodba je bila izvršena dve uri po razglasitvi; vsi obsojenci so bili obešeni. Njihovo premoženje pripada državi.«

Von Jagwitz je zadovoljno pokimal. Pač ni imel nobenega razumevanja za nemške oficirje, ki so svojemu firerju skočili v hrbet. Bolj ga je zanimalo vojno poročilo: »Hudi boji v Normandiji — sovjetski napad pri Baranovu odbit.« Poročilo je sicer zvenelo optimistično, vendar ni moglo prek dejstev. Zavezniške armade so se nezadržno približevale nemški meji. Na vzhodu, na zahodu, na jugu ni bilo v tem pogledu nič novega. Naslednji naslov se je glasil: »Nemškemu tajnemu orožju pripada bodočnost — 14000 ljudi zapusti vsako uro London.« Takoj zraven pa je pisalo z majhnimi črkami, da so anglo-ameriška letala napadla Köln z bombnimi preprogami.

Pod obvestili je bilo uradno objavljeno:

»V 66. dodelitveni periodi, za katero se te dni delijo karte, ostanejo obroki v glavnem nespremenjeni. Tudi tokrat dobijo upravičenci na velike odrezke A in B državne krušne karte, na B samo ržene izdelke. Sprememba pri razdeljevanju masčob je samo ta, da dobijo 4 do 14-letni upravičenci 125 g margarine več, zato pa 125 g masla manj. V nespremenjeni prehranbeni obrok za 600 g spada 100 g izdelkov iz krompirjevega škroba. Število odrezkov za testenine je nekoliko znižano. Dosedanje izdajanje kakaa v prahu otrokom na državno karto za masčobe odpade. Ker nova sedemdnevna državna karta za dopustnike nima več odrezka za 1 jajce, bodo v bodoče preskrbovalni uradi poleg dopustniških kart izdajali tudi karte za jajčne izdelke, če bodo med tem časom živila na jajčne karte dodeljena.«

Na službenih potovanjih bo treba torej v bodoče misliti tudi na jajčne odrezke, je pomislil von Jagwitz. Nejevoljno je bral dalje. Tudi njega so se dotaknile vsakodnevne skrbi. Preden je spet zložil časnik, je preletel še črno obrobljena s ključastim križem označena oznanila. Tu je bil neki dr. Otto Kaufmann pri nekem napadu na Kiel ubit; tam v Stuttgartu pa sestri Rotraut in Gerda Spemann. V osmrtnici za Ernstom Timmermannom, rečnim pilotom na Elbi, ki so ga zadeli nizko leteči angleški lovci, je na koncu pisalo: »Zvestoba firerju je bila njegova življenjska vsebina.« Neki oglas je javljal »junaško smrt« mornariškega poročnika Heimza Bonatza, ki se ni vrnil iz bitke na Atlantiku, drugi pa smrt kapetana letalstva Ericha Stendersa, ki se ni vrnil iz neke akcije svojih nočnih lovcev. Zgolj zaradi nevsakdanje navedbe čina je von Jagwitz zaznal, da je izgubil življenje na vzhodni fronti vodja oddelka propagandne službe, rezervni poročnik Johannes Feldmann. Prav gotovo so ga partizani, je pomislil in končno spravil časnik v svojo zajetno aktovko.

DELO BO V KRATKEM IZŠLO PRI ZALOŽBI BOREC

DELOVNA SKUPNOST
STANOVANJSKEGA PODJETJA
TRŽIČ

razpisuje

PROSTO VODILNO DELOVNO MESTO

direktorja

Kandidat za razpisano delovno mesto mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

Imeti mora:

- visoko strokovno izobrazbo gradbene ali ekonomske stroke ter najmanj dve leti prakse na vodilnih delovnih mestih;
- višjo strokovno izobrazbo gradbene ali ekonomske stroke z najmanj petletno prakso na vodilnih delovnih mestih.

Poleg pismene ponudbe mora kandidat predložiti tudi dokazila o strokovni izobrazbi, opis vseh dosedanjih zaposlitev ter kratek življenjepis.

Ponudbe pošljite na naslov:

Stanovanjsko podjetje Tržič, Cankarjeva 1, z oznako
Prijava na razpis.

Razpis bo zaključen petnajsti dan po objavi.

Joža Cop

O bohinjskem siru

»Po radiu sem slišal novico, da je v Kranju razstava o planšarstvu, pa vam v prilogi pošiljam sestavek o bohinjskem siru. Mislim, da bi bil prav ob tej priliki primeren za objavo.« — Tako nam piše Joža Cop in tako menimo tudi mi. Sestavek objavljamo v dveh nadaljevanjih, ker je za enkratno objavo predolg. Če pa bi kateri od starejših Bohinjcev vedel še kaj podobnega, naj kar napiše in naj pošlje, saj je razstava o planšarski kulturi na Gorenjskem res priložnost, da o tej stari gospodarski panogi, ki hitro izumira, zveemo mlajši čimveč.

Po vratih nižjega razreda bohinjske osnovne šole je nenadoma nekdo tako močno potolkel, da se je celo gospodična Stefanija zdrnila. Se preden se je mali Darko iz prve klopi toliko zbral, da bi se zapodil k vratom, so se ta sunkoma odprla in nadebudni bohinjski naraščaj je od presenečenja in strahu lahko napravil samo to, da je na stečaj odprl ne samo oči, ampak tudi usta, da bi bolje videl, kaj je v temni luknji med podboji. Učiteljica Stefanija je že hotela strogo opozoriti, da je tu vendar šola, pa jo je prehitel možic, ki se je pognal preko praga v razred.

»Višji šolski nadzornik! — Nenapovedan obisk zaradi poročila Kraljevi banski upravi!« se je predstavljal.

»Gospodična, kar nadaljujte s poukom!« je takoj nato milostno zamahnil z roko. Bil je skrbno zlikan in počesan. Brčice pod nosom so mu bile kakor narisane. V lahki suknji je bil videti silno gosposki in ko je to slekel z uglajeno kretinjo, smo se otroci zazrli v njegov bel šal. Takega smo bili vajeni videti le pozimi pri nekaterih zelo imenitnih gospodičnih, ki so prihajale v Bohinj na sankanje. Obrnil se je in iz sukničevega žepa mu je gledalo prepognjeno »Jutro«. Nehote smo ga primerjali s tistimi gospodi državne tajne policije, ki so poležavali v senci in se dolgočasili vdolž ceste proti jezeru, kadar je bil tam princ ali kralj.

Sledili smo vsaki njegovi kretinji. Učiteljica nas je prizanesljivo opozorila, da naj jo vendar pazljivo poslušamo, tujec pa se je tudi sam umaknil našim pogledom nekam za naše hrbte. Imeli smo podoben občutek, kakor v cerkvi. Radi bi se ozirali nazaj, po ljudeh, slikah, koru in stranskih oltarjih, pa smo se bali starega Sušnika in drugih bistriških očancev, ki so tako radi opledli neposlušneže s težkim rožnim vencom.

»Dosti!« je nadzornik prekinil učiteljico pri razlagi. »Spraševal bom sam!« je zaukazal nekje iz ozadja in se kot bi mignil že razkoračil pred nami.

Hotel je vedeti, v kateri državi živimo, kdo je naš kralj in kako se imenuje glavno mesto. Z odgovori je bil zadovoljen.

»Kaj teče po bohinjskih hribih in kaj je onstran hribov?« je potem vprašal. »Otroci, le dobro pomislite!« je še opozoril. Zopet je nekaj rok zletelo pod strop in nadzornik si jih je zbiral.

»Po vrhu hribov so postavljeni kamni, pri njih pa so graničarji,« je dobil prvi odgovor. »Tam je krivična državna meja z Italijo!« se je glasil drugi.

»Italijani so tudi ljudje!« je pripomnila nekoliko boječje Minka, ki je bila iz klerikalne družine.

»Italijane zebe, zato hočejo imeti čimveč bohinjskega lesa in drv, jedo makarone in črve. Radi se tiščijo punč!« je povedal naslednji, po razredu pa sta se sprožila smeh in sproščenost.

»Zanimivo, zanimivo!« je pritrjeval višji šolski nadzornik in z velikim zanimanjem zbiral odgovore.

»Onkraj planin ni snega, tam je morje in Primorci. Primorci so Slovenci, ki živijo v suženjstvu. Nosijo žametaste hlače in jedo polento. Ne preklinjajo tako grdo, kakor Lah, govorijo večinoma primorsko — razen Podbrdčanov, ki smešno zavijajo!«

»Gospod! — Jaz znam pa italijansko! — Poslušajte! — Kvánto kóšta libera merda?«

Tako smo nanosili višjemu šolskemu nadzorniku skupaj marsikaj zanimivega. Verjetno je dobil že dovolj idej za svoje poročilo Kraljevi banski upravi, ker je nenadoma ustavil naš zagon.

»Ti, izračunaj mi na pamet, koliko stane dva kilograma bohinjskega sira?« je pokazal nekam v sredino razreda. Onemeli smo. Ves razred je bil v silni zadregi. Na kogarkoli je potem pokazal, nihče ni vedel odgovora.

Ziveli smo sredi mleka in bohinjskega sira, toda tega nismo znali izračunati, ker nam je bil okus bohinjskega sira nepoznan in zato nepoznana tudi cena. Jajca, piščanci in kokoši, maslo in sir — vse to so bile neprecenljive in lepo dišeče dobrote — namenjene le gospodom, da je obubožani Bohinj lahko odplačeval davke, obresti in dolgove.

Res je imela skoro vsaka vas in planina sirarco, toda dobrote iz teh hramov niso bile namenjene Bohinjcem. Pohlevne bohinjske krave so si prizadevale, da bi vsak dan dajale čimveč mleka, Bohinjci so se trudili, da bi jih sprti in dobro pomolzli, mleko se je hladilo v latvicah in skledah, takoj nato pa so ga v škafih in velikih kanglah nosili v sirarco.

V šoli smo se učili, da je bohinjski sir ponesel slavo Bohinja po širnem svetu in prepričani smo bili, da so njegove lepote spoznali po svetu šele preko bohinjskega sira, celo v farni cerkvi smo slogovali napis o bohinjskem siru, ki je vklesan pod kipom nekdanjega župnika Andreja Janeza Mesarja, ki je največ pripomogel k rojstvu slavnega bohinjskega sira. Toda — čeprav tako zelo ponosni na Bohinj in bohinjski sir — nam je postalo v tej silni zadregi vse to zoprno. Ne le enkrat, ampak dvakrat zoprno! Zaradi revščine oropani čudovite slasti bohinjskega sira, ki je drugače blestel kot veliko svetlo sonce na bohinjskem nebu v tako žarki moči, da so ga opazili po vsem svetu, mi — njegovi častilci, pa niti ne vemo, kakšen je njegov okus in kakšna je cena!

O, koliko je truda v njem, — to bi že znali opisati in naštet! To bi bila prava cena — ali gospod višji šolski nadzornik zahteva ono drugo ceno — tisto, ki jo postavljajo trgovci, gospodje in prekupčevalci.

Napenjamo možgane, da ne bi bila pogažena naša čast in ponos Bohinja.

Pred očmi so se nam vrstile pridne bohinjske krave in nas vdano gledale, slikale so se podobe pastirjev, tretivnekov, majarjev in majaric, čilih bohinjskih Minčkov in Mink z zehtrarji v rokah, potem podobe zadovoljnih sirarjev, Pavovčneko-vega Joža in Sobodnovega Luka — dveh častitljivih sirarjev z Broda, ki ju je poslal v šolo župnik Mesar in učil sloviti Svicar Tomaž Hitz.

Vrstile so se police velikanskih hlebov in dolge vrste voz, ki so več dni napolnile bohinjske ceste, da so zvozili ves letni pridelek na bohinjski vlak. Hlebi, ki so bili namenjeni daleč v svet, so bili lepo spravljani v lesenih sodih. Da se sloviti in slastni izdelek ne bi poškodoval, mu je bilo dobro poslano in po vrhu je bil še pokrit.

Sirarco smo dobro poznali, od zunaj in znotraj. Tudi njen vonj nam je bil domač. Toda pravega bohinjskega sira nismo poznali. Sirar Bavant nas je — otroke — vedno čudno pogledal, ako smo se ustavili na vratih, toda vedno nam je dal obrezke, če jih je le imel. Bali smo se njegovega čudnega pogleda in nekoliko šepave hoje in zamahanja z roko — vse to mu je ostalo kot spomin na Karpate in soško fronto — a se obrezkov in sirotke nismo branili. S sirotko so si Bohinjci v vročih dneh preganjali žejo. Kar z njiv in travnikov so hodili pónjo. Toda mi — otroci — smo se bolj zanimali za obrezke in skuto. Obrezki z robov velikih hlebov so bili posebno dobri, čeprav so se nam krotovičili v dlaneh kakor usnjene vezalke za čevlje. Skute nam sirarji niso radi dajali. To so morali pravično deliti med gospodarstva. Najbolj tečna

je bila sladka skuta in, če smo jo le nekaj dobili v usta, smo jo imeli dosti, ker je bila tako nasitna. Sirarska skuta je bila boljša od domače — iz zasirjenega mleka. Da bi sirarska skuta čim dlje bila užitna, so jo Bohinjci solili in jo shranjevali v deže in dežice — kakor zásko, topljeno maslo in mast. Zásko in slano skuto so jemali s seboj na težko delo v majhnih ovalnih in lesenih škaticah, ki so jih izdelovali pastirji, tretivniki in drvarji.

»Kaj — nihče ne zna izračunati tega preprostega računa!« nas je zdrnil iz napetega premišljevanja nadzornikov glas. »Saj to je najlažje vprašanje! — Otroče, glas rekoč! — Saj nisem vprašal, kako se imenuje naša banovina, ali mogoče še celo, kdo je naš ban-kar mi celo višji razredi v mestu niso znali odgovoriti! je pristavil nekam razočarano.

»Živimo v Dravski banovini in naš ban je doktor Drago Marušič!« se je oglašil mladi Bohinjček izza klopi, da je gospoda višjega šolskega nadzornika kar zasukalo.

»Neverjetno! — Sem prav slišal!« je nihal razrednik po tomaževsko nejeverno med učiteljico in otroki. Verjel ni lastnim očem in ušesom in mislil, da je spregovorila učiteljica.

Ta se je v resnici ob vsem tem ojunačila. »Gospod višji šolski nadzornik! — Otroci znajo izračunati, a ne vedo cene! — V Bohinju nihče ne je bohinjskega sira, kraj je pasiven in ga sirarske zadruga vsega morajo na debelo prodati naprej!« je pojasnila učiteljica, da bi opravičila razred in s tem tudi sebe.

»A, tako! — Torej, kdo ve, koliko stane kilogram bohinjskega sira?« se je na drug način obrnil višji šolski nadzornik po otrocih.

»Stirinajst dinarjev in petdeset para!« pretrga napeto tišino županov sinko, kjer so imeli doma gostilno, nasproti pa trgovino.

»Dva kilograma bohinjskega sira stane devetindvajset dinarjev!« se je sproščeno oglašil tisti, ki je bil prvi vprašan.

»Napačno!« vsekaj med nas višji šolski nadzornik. »Dva kilograma bohinjskega sira stane natančno dvajsetdevet dinarjev in nič para!« je popravil nadzornik in bil vseeno zadovoljen, skočil k kljuki po tisti beli šal in lahko suktno. Učiteljica je priskočila in mu jo pomagala natakniti. Bila je visoke rasti in pri tem se je morala sklanjati nadenj. »Ko bi bil gospod vsaj stopil na oder, da bi ga lažje napravila!« — smo si mislili. Ze med napravljanjem se je poslovil, rekel učiteljici nekaj pohvalnega in zadovoljen smuknil čez oguljeni prag. Darko, ki je stal ob vratih, pa je te za njim zaprl. Razred se je oddahnil, še bolj pa učiteljica. Učiteljica je pritisnila kazalec na ustnice in zadržala razred, da ni zahrnel sproščeno, kakor živ čebelnjak.

Gospod višji šolski nadzornik je potem verjetno napisal zelo obširno in ugodno poročilo o sebi — tako, da je zanj dobil najmanj pohvalo, če ne celo odlikovanje in napredovanje. Kaj se hoče, tudi drugi so se okoristili in se še bodo na račun bohinjske revščine in zadovoljnosti z malim!

Potem smo še dolgo govorili o ceni bohinjskega sira. Tudi doma. »To je dobro, da nismo otrokom pripovedovali, da dobimo za kilogram sira le šest dinarjev in petinsedemdeset par! Tako oni gospod saj mislijo, da je naš sir še nekako le vreden!« so modrovali po bohinjskih vaseh in v sirarrah.

»In pri vsem tem je naš trud z mólžo, nòšnjo in delom ter drvimi za sirarce še navrh!« so pristavljali.

»In koliko imamo truda, da vse tiste skladovnice našega imenitnega sira sploh spravimo v denar, ki ga potem požro davki in še zmanjka ga zanje! — Od slave našega sira in lepote našega kraja pa tudi ne moremo živeti!« so modrovali in še naprej prodajali bohinjski sir za mali denar, sami pa se sira niso dotaknili. Tudi takrat ne, ko so prišli še hujši časi in so za kravo s teletom s težavo dobili toliko kot poprej za srednji hleb sira. S sirom pa je bila še večja težava. Ponujali so ga na vse konce in kraje, Bohinjke, ki so poprej tako ponosno znale znositi vse mleko na glavi v sirarce, ne da bi se jim razlivalo po životu in pljusko čez robove škafov, so si zadele na glave hlebe sira in odšle v svet. Toda prodaja je bila slaba. Končno jih je rešila država, ki je za mali denar pokupila veliko množino dobrega sira.

(se nadaljuje)

Izzrebanci nagradne križanke

Rešitev nagradne križanke so nam poslali 403 bralci. Zrebr je naklonil nagrade naslednjim reševalcem, ki so pravilno rešili križanko:

1. nagrada 100 N din: Filip Vesel, Kranj, Ul. Moše Pijade 6;
2. nagrada 50 N din: Tatjana Trilar, Kranj, Škofjeloška 50;
3. nagrada 50 N din: Viktor Uranič, Cerklje 163;
4. do 19. nagrada po 30 N din: Igor Šilar, Gospo-svetska 17; Breda Praprotnik, Loka 7, p. Tržič; Nace Zagožen, Kranj, Kebetova 20; Dolfe Anderle, Tržič, Ce-sta JLA 5/III; Boštjan Trilar in Stefka Trilar, Kranj, Sofjeloška 50; Boža Pečjak, Kranj, Kldričeva 24.

Vsem srečnim dobitnikom sporočamo, da jim bomo nagrade poslali po pošti.

REŠITEV SKANDINAVSKE KRIZANKE: Vodoravno — KINOPROJEKTOR, ANACIONALIZEM, PETERKALAN, NA, IT, AC, TEO, OBA, ON, OSEK, EM, JM, VO, SKLOP, AS, EMIR, TREPAK, PATINA, KAP, RO-PAR, TAT, OKOLICA, KAJ, PP, GRNITEV, TLAČ, POET, AIKEN, TIT, BASRA, TN, AT, MAKO, MARTIN, KJE, ATAMAN, ANKELE, I, AP, ROB, AVLA, LOK, VERIGA, OG, SINAJ, OGLAR, TROPA, AVNOJ, OER, RIDE, ORA, FROTIR, DVE, EH, ABOLICIONIST, KRAVATE, SIRTA

Z dobro voljo se da vse urediti

82-letni Jakob Zupan iz Sela pri Bledu pripoveduje o treh pokojnih sinovih

Maja 1945. leta so zaplapolale zastave po vsem svetu v pozdrav težko pričakovani svobodi. Ogromne reke izseljencev, internirancev, zapornikov in vojakov so se zlivale proti domovom. Zaš se mnogi niso nikdar več vrnili.

V vasi Selo pri Bledu sem sročal 82-letnega Jakoba Zupana. Njegovi spomini na prvi maj v svobodi so žalostni akordi, oziroma odsev drame, ki so jo v tej ali oni podobni obliki doživela mnoga družina.

»Pet dni po osvoboditvi je moja žena od žalosti umrla. Pomislite, ljudje so se veselili, zastave so vihrale, v naši hiši pa je ležala na mrtvaškem odru mati, ki ni mogla preboleti novice, da sinov ne bo več domov.« ie počasi, kot bi

Jakob Zupan

tehtal besede pripovedoval Jakob.

Jakob je 23 let delal kot mizar v hotelu Toplice na Bledu. V prvi svetovni vojni je bil štiri leta vojak. Leto dni se je boril na soški fronti. Toda hujše je bilo v zadnji vojni. Malo je manjkalo, da ga niso ustrelili.

Nekoč je peljal z vozom hrano na Jelovico za partizane. Pod vozom je imel skrito puško. Na Taležu na Jelovici so se naenkrat iz hoste vsuli Nemci in zahtevali, da takoj pove, kam pelje hrano in kje so partizani. Pred naperjenimi puškami in brzoostrelkami je Jakob zatrjeval, da bo mesec dni »golcal« na Jelovici, zato ima s seboj veliko hrane. K sreči nihče ni pogledal pod voz, kjer je bila skrita puška za partizane. Kasneje so ga še enkrat zalotili, ko je poljal hrano borem v gozd.

Jakob je skoraj šepetaje nadaljeval: »Sina Jožeta so Nemci nameravali mobilizirati v nemško vojsko. Vlak je gorenjske fante že peljal proti Nemčiji, toda sin je skočil iz drvečega vlaka in pobegnil k partizanom. Padel je marca 1944. leta kot borec Šer-cerjeve brigade. Star je bil komaj 17 let.« Solzi sta se zasvetili v njegovih očeh. »Milan je bil borec škofjeloškega odreda. Na Martinj vrhu je bil ranjen. Umrl je v partizanski bolnišnici Franja star 18 let, kjer je tudi pokopan. Tretji sin se je sedem let po vojni smrtno ponesrečil v jesonjski železarni. Hčer-

Mladina in gore

Prireditve s tem naslovom bo v soboto ob 10. uri dopoldne v dvorani kina Center v Kranju pripravil Mladinski odsek Planinskega društva Kranj. Tako bodo mladi planinci iz kranjskih in okoliških šol proslavili 70. obletnico kranjskega Planinskega društva in 50. obletnico KPJ, Skoja in sindikatov.

Prireditve bo potekala v obliki oddaje Spoznavajmo svet in domovino.

40 let PGD

Prostovoljni gasilci iz Stranj pri Kamniku praznujejo letos 40-letnico ustanovitve svojega društva. Skupščina občine Kamnik je prevzela patronat nad njihovim praznovanjem in jim bo ob tej priložnosti kupila novo gasilsko brizgalno, ki bo veljala 11.000 dinarjev.

-žr

XVIII. mednarodna regata na Bledu

21. in 22. junija bo na Bledu XVIII. mednarodna veslaška regata. Posebnost letošnje prireditve bo v tem, da bo vsak tekmovalac moral nastopiti dvakrat; v soboto dopoldne, ko bo predtekmovanje in v nedeljo popoldne na finalnem tekmovalju.

Način, da vsak tekmovalac nastopi dvakrat, se je do sedaj uveljavil že na vseh večjih veslaških tekmovanjih. Zanj pa so se odločili, da tekmovalci laže preiskusijo sposobnosti in da ekipe pokažejo kondicijsko pripravljenost. Razen tega pa so številni tuji klubi večkrat pripominjali, da je za eno samo tekmovanje predrago potovati na oddaljeneše regate, posebno še, ker ne morejo pokazati prave pripravljenosti ekip in tekmovalcev.

Za letošnje regato na Bledu so udeležbo že zagotovile avstrijske, italijanske, češke, bolgarske, zahodnonemške, belgijske, poljske in švicarske ekipe. Za prireditve pa se zanimajo tudi ekipe iz drugih držav, vendar se bo re-

gatni odbor na Bledu zaradi pomanjkanja denarja raje odločil za manjšo a kvalitetnejšo udeležbo.

Od znanih tekmovalcev bo na letošnji regati nastopil Jochen Meissner — srebrna medalja iz Mehike. Prav tako pa bodo nastopile kvalitetne ekipe CSSR, Italije in Bolgarije. Prav te dni pa se Regatni odbor dogovarja tudi za nastop znanega »zlatega osmerca iz zahodnonemškega mesta Retzeburg.

Zvedeli smo, da pri Regatnem odboru razmišljajo o posebnih tehničnih izboljšavah. Tako nameravajo postaviti več kabin za tisk in radio, skušali bodo pripraviti posebne telefonske zveze in zagotoviti, da bi novinarji samo tekmovalje lahko spremljali tudi z motornimi čolni. Skratka, pravijo, da bodo uvedli vse, da bo tudi letošnje tekmovalje, na katerem se ne zberejo le številni tekmovalci, marveč tudi znani veslaški delavci iz Svvice in drugih držav, dobro pripravljeno.

A. Z.

Kranj — gostitelj I. republiškega šolskega tekmovanja o prometu

Kranj bo v nedeljo, 18. maja, sprejel 48 učencev tekmovalcev na prvem republiškem šolskem prometnem tekmovanju Kaj veš o prometu. Zbrali se bodo pionirji iz vse Slovenije, ki so na dosedanjih tekmovanjih — šolskih in občinskih ter medobčinskih — pokazali največ znanja o prometu. Obenem se bodo ob tej priložnosti srečali tudi pionirji prometniki in se pomerili v reševanju prometnih situacij — na maketah seveda.

Tekmovalje se bo slovesno začelo že ob osmi uri zjutraj s povorko tekmovalcev, pionirjev prometnikov ter drugih od Prešernovega gledališča pa do nove šole France

Prešeren na Zlatem polju — kjer bo tekmovalje.

Medtem ko bodo pionirji preizkušali svoje znanje, bo posebna komisija ocenila naloge iz prometa, proste spise, ki so jih tekmovalci prinesli s seboj. Tekmovalci bodo nabirali točke tudi na teširanju v šolskem prometnem kabinetu ter na ocenjevalni vožnji s kolesi po mestnih ulicah ter na spretnostni vožnji pri šoli.

Ob tej priložnosti bo tudi ekshibicijski nastop mopedistov. Svoje znanje in spretnosti na mopedih bo pokazalo 10 miličnikov — kadetov iz miličniške šole v Vikračih ter 10 mopedistov AMD Kranj.

Ko se bodo pionirji prometniki vrnili z orientacijskega pohoda, to bo okoli pol dvanajste ure, bodo tekmovalje zaključili in razglasili zmogovalec. Najboljši posamezniki in najboljše ekipe bodo prejele pokale in spominska darila. L. M.

Srečanje pod Kepo

Vsa gorenjska planinska društva se pripravljajo na srečanje s koroškimi kolegi — planinci, ki bo pod Kepo v nedeljo 8. junija. Po dolgoletnih težavah so koroški planinci lani dokončno izgradili in odprli prvi svoj slovenski planinski dom pod Kepo. Letošnje srečanje ljubiteljev planin s te in one strani meje na začetku letošnje sezone bo brez dvoma še povečalo prijateljske stike z zamejskimi rojaki. K. M.

J. Vidic

Prodajam

Prodajam RADIO RR-240 in žensko KOLO. Zupan Aleš, Pangersica 3, Golnik 2365

Prodajam KOZLIČKA, 4 tedne starega za zakol, in 3 mlavolčjake, 8 tednov stare. Zupan, Bistrica 59, Tržič 2366

Prodajam KRAVO, 9 mesecev brejo, ki bo tretjič toletila ali po izbiri, dva PUJSKA, 20-26 kg težka, in 30 doma izvaljenih PISCANCEV. Breg, ob Savi 4, Kranj 2367

TRGOVINA VELESOVO ima vedno na zalogi CEMENT. Se priporoča 2368

Posojam FASADNI »GRUST« s plohi in MOPEĐ po ugodni ceni. Cirče 11/G, Kranj 2369

Ugodno prodajam, tudi na ček, zelo dobro ohranjeno kuhinjsko POHISTVO (tudi kosovno). Vidic Peter, Kamnik, Slandrova 18 2370

Prodajam tesan LES od 6-15 m dolžine. Naslov v oglašnem oddelku 2371

Prodajam 15 m² PRALNIH ZIDNIH TAPET in KNJIZNO omaro. Horjak, Stritarjeva 6, Kranj. Ogled vsak dan od 10.-12. ure. 2372

Ugodno prodajam novo trikotno OKNO 190 x 118 in 1 m² rabljenih DESK. Sulcer, C. St. Zagarja 46, Kranj 2373

Prodajam 3 plemenske KRAVE, dva mala BIKCA in TELICO. Klanec 39, Komenda 2374

Prodajam skoraj nov kombiniran otroški VOZICEK. Faletič, M. Pijade 9, Kranj 2375

Kupim

Kupim dobro ohranjen OBRACALNIK na košjsko vprego. Habjan Anton, Selca nad Skofjo Loko 2376

KUPIMO MANJSO ŽELEZNO BLAGAJNO (do 250 kg).

Ponudbe poslati na naslov Veletrgovina Speerija Bled.

Kupim traktorsko priključka, KULTIVATOR in dvo-brazdni PLUG. Poženik 39, Cerklje 2377

Kupim DESKE za opaže. Gašperlin Vida, Senčur 314 2378

Motorna vozila

DOBRO OHRANJEN MOPEĐ Colibri prodajam. Ogled popoldne. Predoslje 15

SPACKA, letnik 1966 december, prodajam. Telefon, Kranj 22-760 2372

ZASTAVA 750, letnik 1964, odlično ohranjen, ugodno prodajam. Poljščica 46, Zg. Gorje pri Bledu 2379

Prodajam RENAULT-dauphine, karamboliran. Cerklje 108 2380

Prodajam dva MOPEDA kolibri. Tenetiše 12, Golnik 2381

Takoj kupim BMW 1600 ali 2002, dobro ohranjen. Smlednik 74, ob Soli 2382

Prodajam FIAT 750, letnik 1963. Sotelšek, Kocjanova 2, Kranj. Ogled četrtek in petek od 15.-17. ure 2383

Ukradeno MOTORNO KOLO java 350 ccm, modre barve, št. 17073 iz Mlakarjeve ul. v Kranju. Kdor bi kaj vedel, naj javi proti nagradi LM Kranj 2384

Kupim dobro ohranjen VW. Dvorje 44, Cerklje 2385

Prodajam KOMBI FK-1000 ali zamenjam za osebni avto. Obenem menjam tudi MOPEĐ za težji MOTOR. Gros Jože, Brdo 1, Podnart 2327

Stanovanja

Prodajam enostanovanjsko HISO v III. fazi. Kranj, Rupa 5 2386

HISO, komfortno, primerno za večjo obrt zraven 2000 m² vrta v bližini kolodvora Lesce. Takoj vseljivo prodajam. Informacije dobite na telefon 21-352 2387

Sprejem SOSTANOVALKO. Zglasite se v popoldanskih urah Smajič Roza, Gorenjesavska 57, Kranj pri kamnoletu 2388

Prodajam polovico vseljive HISE z vratom na Jesenicah. Naslov v oglašnem oddelku podruž. Jesenice 2389

Iščem opremljeno SOBICO v Kranju. Ponudbe poslati pod »samski« 2390

Obvestila

Oddam v najem AVTOMEHANIČNO DELAVNICO in PRALNICO. Ponudbe poslati pod (možnost tudi družabnik) 2394

Naročilnica Kranjske opkarnne št 542 na ime Mikec Milan, Frankolovo 147, Skofja Loka je neveljavna 2395

Zaposlitve

Za hrano in stanovanje pomagam v gospodinjstvu. Ponudbe poslati pod »stakoj« 2391

SPREJMEM takoj SNAZILKO za 3 ure dnevno v večernih urah. Honorarna zaposlitev. Knjigarna Simon Jenko DZS, Kranj 2392

Zaposlimo

(sedlarja, jermenarja, obdelovalca usnja, šivalca za plosko šivanje)

Dobri delovni pogoji — trajna zaposlitev

PETER SMOLAK
Autosattler

Villach, Gerbergasse 37
Kärnten — Österreich

Iščem mesto VAJENKE za šiviljsko obrt v Kranju ali okolici. Naslov v oglašnem oddelku 2393

Iščem MIZARSKEGA POMOCNIKA. Demšar Peter, Vižmarje 99/a, Sentvid nad Ljubljano 2351

KOMISIJA ZA ODPRODAJO OSNOVNIH SREDSTEV PRI VELEŽELEZNINI MERKUR KRANJ

prodaja 1 tovorni avtomobil

ZNAMKE TAM 4500

Prodaja bo v petek, dne 16. 5. 1969, v skladišču ob kolodvorski cesti.

Poročilo

o žrebanju dobitkov denarne loterije

ODBORA ZA POHOD

»PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE«
ki je bilo dne 11. maja 1969 v Ljubljani

Srečke s končnicami	so zadele N din	Srečke s končnicami	so zadele N din
1000	200	5845	300
1850	250	7835	1.000
		58335	3.000
571	100		
151	100	6836	200
9231	200		
2491	500	52686	3.000
		39706	30.000
052	100		
1992	250	88	50
5852	250	8428	200
44792	3.000	7268	300
		9608	400
013	100	16068	3.000
27583	10.000	61588	10.050
52823	20.000		
		7519	200
644	100	6989	250
2454	300		
66364	10.000		

Dobitke izplačuje Odbor za pohod »Po poteh partizanske Ljubljane«, Ljubljana, Komenskega 7, na podlagi uradnega poročila o izidu žrebanja.

Dobitniki izven Ljubljane lahko pošljejo izžrebane srečke v izplačilo v priporočenem pismu na naslov: Odbor za pohod »Po poteh partizanske Ljubljane«, Ljubljana, Komenska 7.

VARTEKS VARAZDIN — PRODAJALNA V PRESERNOVI ULICI 15 V KRANJU

Izkoristite izredno ugoden nakup do 70% popusta

MOSKA KONFEKCIJA

obleke silvio 345 N din znižano 173 N din
diset 434 N din znižano 304 N din
vatin 548 N din znižano 384 N din
trogir 469 N din znižano na 329 N din
hlače virton 124 N din znižano na 62 N din
davson 143 N din znižano na 72 N din
suknjič od 250 N din znižani na 120 N din
plašči rodeo 426 N din znižani 213 N din
nimro 426 N din znižani na 130 N din
diter 410 N din znižani na 205 N din
kavaleria 358 N din znižani na 179 N din

ZENSKA KONFEKCIJA

plašči od 359 N din znižani na 180 N din
kamgarn 565 N din znižani na 395 N din

OTROSKA KONFEKCIJA

plašči shet od 220 N din znižani na 60 N din
hlače 68 N din znižano na 48 N din

ZA NAKUP V DEVIZNIH SREDSTVIH JE SE DODATNI POPUST 10%.

Poslovalnica Prešernova ul. Kranj vas vabi, da si brezobvezno ogledate najnovejše modele moške konfekcije.

PRIPOROČA SE VARTEKS
poslovalnica Prešernova ul. 15, Kranj

Nesreče zadnjih dni

Zaradi neprimerne hitrosti je v petek okoli pol enih ponoči voznik osebnega avtomobila Adolf Petretič z Bleda na cesti prvega reda pri Belci v ovinku zapeljal v železno ograjo in jo 25 metrov podrl. Avtomobil je nato zadel še v drevo in se končno prevrnil na streho. Ranjen ni bil nihče. Škode na avtomobilu in ograji je za 33.000 N din.

V soboto, 10. maja, dopoldne je voznik mopeda Stanislav Mesesel na Koroški cesti v Kranju na prehodu za pešce zadel 77-letnega Janeza Dolinška iz Tupalč. Nesreča se je pripetila, ko je Dolinšek stopil nenadoma na prehod, v tem trenutku pa je pripeljal mopedist. Mesesel je bil v nesreči lažje ranjen, medtem ko so težje ranjenega Dolinška odpeljali v bolnišnico.

Istega dne pozno ponoči je voznik osebnega avtomobila Dominik Kučina z Jesenic na cesti prvega reda v Logu pri Kranjski gori zaradi prehitre vožnje zapeljal na desni rob ceste ter pri tem trčil v drog električne napeljavne in ga prelomil. Sopotnik v avtomobilu je bil v nesreči huje ranjen. Škode je za okoli 7000 N din. Voznik nesreče ni prijavil.

V nedeljo popoldne se je na cesti tretjega reda v Suhi pri Gorenji vasi zaradi prevelike hitrosti, potem ko je zapeljal na desni rob ceste, prevrnil osebni avtomobil, ki ga je vozil Janez Poljanec iz Vincarjev. Voznika in sopotnico Angelečko Miklavčič so težje ranjena prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 5000 N din.

Na cesti tretjega reda v Krnici sta v nedeljo popoldne trčila osebni avtomobil, ki ga je vozil Anton Črnilec iz Podbrezji in osebni avtomobil, voznik Dušan Markelj iz Lancovega. Nesreča se je pripetila, ko je Črnilec začel močno zavirati, pri tem pa ga je zaneslo na sredino ceste, kjer je pričlo do trčenja. Sopotnik in sopotnica v Črnilečevem avtomobilu sta bila lažje ranjena. Škode pa je za 6000 N din.

V nedeljo zvečer je na cesti tretjega reda v Gorenji vasi iz osebnega avtomobila, ki ga je vozil Janez Dolinar

iz Podgore, padla škatla. Voznik je pogledal nazaj, pri tem pa je zapeljal na sredino ceste in trčil v osebni avtomobil, ki ga je vozila Marija Silar iz Dolenje Dobrave. Ranjen ni bil nihče, škode pa je za 6000 N din.

Na cesti med Cerkljami in Visokim je v nedeljo zvečer iz neznanega vzroka med vožnjo padel mopedist Alojz Gaspersc iz Češnjevka. Hudo ranjenega so odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Iz neznanega vzroka je v ponedeljek dopoldne zapeljal s ceste prvega reda med Naklom in Bistrico motorist Mirko Rob iz Medvod in padel. S hudim pretresom možgan in rano na glavi so ga odpeljali v bolnišnico.

Med vožnjo po cesti prvega reda se je v nedeljo med Mejo in Jeprco izpraznila zadnja guma osebnemu avtomobilu nemške registracije, ki ga je vozil Walter Sittig. Avtomobil je zaneslo s ceste in se prevrnil na streho. Voznika so lažje ranjenega odpeljali v bolnišnico Petra Držaja v Ljubljani. Škode je za 4500 N din.

V ponedeljek zvečer je na cesti drugega reda v Zabnici voznica osebnega avtomobila Ida Sifrer iz Zabnice prehitela skupino kolesarjev. Desetletni Janez Geraj iz Sp. Bitenja je pred avtomobilom zavil v levo, tako da ga je avtomobil zadel. Huje ranjenega dečka so odpeljali v bolnišnico Petra Držaja v Ljubljani.

V torek okoli pol ene ure zjutraj je pri Jeprci zapeljal na levo stran ceste voznik osebnega avtomobila Janez Cvajnar iz Medvod ter zadel ob občestni kamen. Nesreča se je pripetila zaradi neizkušenosti in vinjenosti. Ranjen ni bil nihče, škode pa je za 5000 N din.

L. M.

Utopljenko spoznali

V Sorji so 17. aprila potegnili iz vode neznano starejšo utopljenko. Pred dnevi je slika pokojne spoznal njen brat iz Maribora. Pokojna je bila Elza Krivec, rojena 1903, iz Maribora, Vojašniška 16. Po poslovnem pismu, ki ga je pustila bratu, je šlo očitno za samomor.

Kino

Kranj CENTER

14. maja angl. barv. film POLJUBI ZA UBIJALCA ob 16. in 18. uri, premiera angl. barv. filma HAPPENING ob 20. uri

15. maja angl. barv. film POLJUBI ZA UBIJALCA ob 16. in 20. uri, angl. barv. film HAPPENING ob 18. uri

16. maja angl. barv. film POLJUBI ZA UBIJALCA ob 15.20, amer.-italij. barv. CS film DOBRI, ZLOBNI IN GRDI ob 17.20 in 20. uri

Kranj STORZIC

14. maja franc.-italij. barv. CS film NEUMNOSTI PAR-DAILLANA ob 16., 18. in 20. uri

15. maja amer. film TARZAN GOSPODAR DZUNGLE ob 16. uri, angl. barv. film POLJUBI ZA UBIJALCA ob 18. uri, angl. barv. film HAPPENING ob 20. uri

16. maja angl. barv. film HAPPENING ob 16. in 18. uri, premiera amer. jugosl. barv. filma RES ZVESTA ZENA ob 20. uri

Tržič

16. maja amer. barv. CS film BITKA V ARDENIH ob 19. uri

Kamnik DUPLICA

14. maja angl. barv. film TRI URE ZA LJUBEZEN ob 19. uri

15. maja angl. barv. film TRI URE ZA LJUBEZEN ob 20. uri

Skofja Loka SORA

14. maja jugosl. barv. film SARAJEVSKI ATENTAT ob 18. in 20. uri

15. maja amer. barv. CS film MERI POPINS o b17.30 in 20. uri

16. maja amer. barv. CS film MERI POPINS ob 17.30 in 20. uri

Radovljica

14. maja franc. barv. film CAROLINE CHERIE ob 18. uri, italij. špan. film ZADNI SPOPAD ob 20. uri

15. maja italij.-špan. film ZADNI SPOPAD ob 20. uri

16. maja franc. barv. film MANON 70 ob 20. uri

Bled

14. maja franc. barv. VV film BLEDOCICNI UBIJALEC ob 18. in 20.30

15. maja franc. barv. VV film BLEDOCICNI UBIJALEC ob 18. in 20.30

16. maja angl. barv. CS film MEJA V PLAMENIH ob 18. in 20.30.

Jesenice RADIO

14. maja franc. barv. CS film VELIKI PONAREJEVA-LEC

15. maja amer. film KARAVANA HRABRIH

16. maja amer. barv. CS film REVOLVERASI APASKEGA KLANCA

Jesenice PLAVZ

14. maja amer. film KARAVANA HRABRIH

15.—16. amer. barv. film ODSEV V ZLATEM OCESU

Zirovnica

14. maja italij.-špan. barv. film ADIO, TEXAS

Dovje-Mojstrana

15. maja italij.-špan. barv. film ADIO, TEXAS

Kranjska gora

15. maja franc. barv. CS film VELIKI PONAREJEVA-LEC

16. maja italij.-špan. barv. film ADIO, TEXAS

KMETIJSKO ZIVILSKI KOMBINAT, SKLADIŠČE KRANJ (bivši Beksel)

obvešča

potrošnike krmil, da ima stalno na zalogi razna kr mila za:

- kokoši nesnice in piščance
- krave molznice in tele ta
- prašiče
- koruzo v zrnju, šrot pšenico itd.

Cene zmerne
Dostava hitra

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat, stric in svak

Franc Švegelj

KOVAC

pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 14. 5. 1969, ob 16. uri izpred hiše žalosti Goriče 14 na farno pokopališče.

Zalujoči: žena Ivanka, sinova Franci in Milan z družinama ter vnučki

Goriče, 12. 5. 1969

SKUPSCINA OBCEINE KRANJ

podaljšuje rok

za sprejem predlogov za podelitev nagrad občine Kranj.

Predlogi morajo biti dostavljeni komisiji za podeljevanje nagrad občine Kranj do 1. junija 1969.

SKUPSCINA OBCEINE KRANJ

Obisk mladincev iz Tomosa

Mladinski aktiv tovarne pohištva Stol na Duplici pri Kamniku so te dni obiskali mladinci iz koprške tovarne motornih vozil Tomos. Sodelovanje med mladino iz obeh tovarn traja že nekaj let in je postalo že tradicionalno. Po ogledu tovarne Stol so se koprski mladinci s svojimi

gostitelji pogovarjali o delu mladinskih aktivov in o problemih pri uveljavljanju mladih proizvajalcev v organih delavskega samoupravljanja. Po ogledu tovarne so se koprski mladinci odpeljali na Veliko planino, kjer so prenočili v planinski koči podjetja Stol.

ZAHVALA

Ob smrti ljubljene sestre in tete

Hilde Konjedic

se zahvaljujem vsem, ki ste jo spremili v njen zadnjim dom, ji darovali vence in cvetje in mi izrazili sožalje. Posebna zahvala družinam: Jeršinovi-Praho- vi, Lapajnovi, Pegamovi, Piškovi iz Ljubljane, Kalanovi, Komerdajevi, dr. Kalanovi, Japljevi in Malki Kokalj ter Ivki in Vidi Radanovič, vsem sosedom in č. duhovniku iz Stražišča ter pevcem.

Zalujoči brat z družino

Kranj, dne 7. V. 1969

Kvalifikacijsko tekmovanje za APS Triglav in Jesenice

Na stadionu v Kranju je v kvalifikacijskem tekmovanju za atletski pokal Slovenije za mlajše mladince in mladinke v nedeljo nastopilo 80 tekmovalcev in tekmovalke domačega Triglava in Jesenic. V kopici poprečnih rezultatov sta bila še najboljša Lojkova 11,5 in 605 v teku na 100 m in skoku v daljino. Sicer je nadarjeni kranjski atlet osvojil kar štiri prva mesta in bil s tem najuspešnejši udeleženec med mladinci, enako kot Hribarjeva s tremi zmagami med

mladinkami. Zal smo morali v nedeljo ponovno ugotoviti porazno stanje v nekaterih disciplinah. Tako je v metu diska nastopil samo en tekmovalce. Prav tako tudi v teku na 2000 m, pri mladinkah na 80 m ovire dve, v metu kopja za mladince dva, tretji tekmovalce pri skoku s palico ni preskočil dveh metrov itd. Pri tehničnih disciplinah gre precej krivde na račun slabih možnosti za trening (pomanjkanje rekvizitov, mož-

nosti za tovrstno vadbo pozimi atletska kolektiva v Kranju in na Jesenicah sploh nimata, neprimerna teža palice za skoke itd.). Spodbudno je vsaj dejstvo, da je pri mladini ponovno poraslo zanimanje za atletiko in je že v nedeljo nastopilo precej obetajočih novincev.

REZULTATI — mlajši mladinci — 100 m: Lojk (Tr) 11,5, Pretnar (J) 12,4, Nosan (Tr) 12,7; 300 m: Cufar (J) 41,6, Vukanac (Tr) 43,7, Pozman (Tr) 45,0; 1000 m: Gartner (Tr) 2:43,4, Peternelj (Tr) 2:46,7, Dakskobler (J) 2:48,3; 2000 m: Kuhar (Tr) 6:22,7, višina: Dvoršak (Tr) 1,55, Lajn (Tr) 1,55, Pavlin (Tr) 1,45; daljina: Lojk (Tr) 605, Cufar (J) 580, Osovnikar (Tr) 553; palica: Lojk (Tr) 285, M. Prezelj (Tr) 230, Nosan (Tr) 190; krogla: Lakota (J) 11,09, Golorej (Tr) 10,14, Nosan (Tr) 10,05; disk: Lakota (J) 37,42; kopje: Lojk (Tr) 37,60, Osovnikar (Tr) 30,76; 4 × 100 m: Triglav I. 49,0, Triglav II. 53,4.

Mlajše mladinke — 80 m ovire: Kavčič (Tr) 16,2, Berce (Tr) 16,5; 60 m: Hribar (Tr) 8,3, Kavčič (Tr) in Purger (Tr) 8,8; 100 m: Hribar (Tr) 13,7, Stupnikar (Tr) 14,4, Svetelj (Tr) 14,7; 400 m: Filipaj (J) 1:09,7, Ferlan (Tr) 1:16,4, Kosmač (Tr) 1:26,3; višina: Purgej (J) 140, Grum (Tr) 130, Vidic (J) 115; daljina: Hribar (Tr) 468, Filipaj (J) 426, Kavčič (Tr) 417; krogla: Mišević (Tr) 8,00, Jakšič (Tr) 7,32, Remic (Tr) 6,55; 4 × 100 m: Triglav I. 53,7, Triglav II. 59,0, Triglav III. 60,2.

M. Kuralt

Lepa nagrada

Gospod Salvatore Collini, zastopnik velikega italijanskega podjetja Gaggia, s sedežem v Milanu, ki vodi prodajo strojev v Jugoslaviji, se je zelo navdušil nad hokejem, ki ga je prvič gledal v Ljubljani, ko sta igrali za jugoslovanski pokal ekipi Olimpije in Jesenic. Njegovo navdušenje je se glo tako daleč, da je obe ekipi povabil, da v maju preživita petdnevni brezplačni dopust v Castelfrancu.

Hokejisti so se pravkar vrnili iz Italije in povedali, da jih je sprejel celo direktor oz. lastnik podjetja Gaggia gospod Mino Aristarco. Dejali so, da jih, odkar igrajo, še nihče ni sprejel s tako pozornostjo. Gospod Aristarco in Collini pa sta obljubila, da bosta tudi prihodnje leto povabila dve prvouvrščeni ekipi v tekmovanju za jugoslovanski pokal.

Z. Fele

Vodijo Jesenice

V prvem kolu gorenjske košarske lige za pionirje (severna skupina) so imeli v nedeljo na igrišču v Kranju največ uspeha mladi igralci Jesenic. Kljub istemu številu točk so trenutno na prvem mestu pred Triglavom, ki je dosegel manj košev.

REZULTATI — Jesenice : Mladi rod (Skofja Loka) 49:24 (31:12), Triglav : Senčur 64:18 (40:4), Jesenice : Senčur 49:18 (24:4), Triglav : Mladi rod 29:18 (16:11). Vrstni red: Jesenice 4, Triglav 4, Mladi rod 0, Senčur 0.

M. K.

Gorenjska rokometna liga Vodstvo za sedem točk

Ekipa Veteranov je že osvojila naslov gorenjskega prvaka, čeprav je do konca prvenstva še nekaj kol. Znano pa je tudi, da bo zadnje mesto osvojila ekipa Jesenic. Po vsej priliki bo Kamnik osvojil drugo mesto, Zabnica pa bo tretja. V zadnjem kolu je ekipa Kranjske gore predala srečanje ekipi Kranj B brez borbe.

Rezultati — 13. kolo: Veterani : Tržič B 37:16, Jesenice : Zabnica 24:29, Kamnik : Kranj B 18:21, Skofja Loka : Selca 15:12;

14. kolo: Skofja Loka : Veterani 14:16, Selca : Kamnik 21:17, Kranj B : Kranjska gora 5:0, Zabnica : Tržič B 22:16.

Leštica:

Veterani	9 9 0 0	228:156	18
Kamnik	8 5 1 2	211:181	11
Zabnica	10 5 1 4	196:174	11
Selca	9 4 0 5	184:171	8
Sk. Loka	9 3 2 4	161:164	8
Kranjska gora	8 2 0 6	135:209	4
Jesenice	9 1 0 8	142:202	1
izven konkurence:			
Kranj B	12 5 1 6	198:195	11
Tržič B	11 4 0 7	172:253	8

V drugi gorenj. ligi pa so bili doseženi naslednji rezultati: Skofja Loka B : Sava 19:30, Selca B : Kamnik B 17:12, Besnica : Radovljica B 16:16, Zabnica B : Križe B 5:0, Storžič : Duplje B 18:33. Po štirinajstem kolu je v vodstvu še vedno Sava z 22 točkami, sledi Besnica 21, Selca B 20 itd.

P. Didic

Posvet šolskih športnih društev na Jesenicah

Občinska zveza za telesno kulturo Jesenice je sklicala posvet vseh šolskih športnih društev v občini, da bi se dogovorili predvsem o organizaciji prireditve za teden mladosti.

Poudarjeno je bilo, da je njihova moralna obveza tudi do Zelezarne, ki praznuje 100-letnico, da s skupnimi močmi organizirajo množično manifestacijo za ta praznik. Na tem nastopu bo vsak predavatelj sodeloval s po eno svojo točko. S tem bi se izognili nekdanjemu dokaj zahtevnemu klasičnemu množičnemu nastopu. Tak nastop namreč zahteva veliko skupnih priprav.

Nekateri predstavniki šolskih športnih društev so izrazili bojazan, da je mogoče to uspešno izvesti. Menili so, da bi jih tako sodelovanje preveč obremenilo, ker so imeli in imajo še razna druga tekmovanja.

Rekordna udeležba

Osem osnovnih šol kranjske občine je prijavilo svoje predstavnike za letošnje osnovnošolsko atletsko prvenstvo. Zaradi zgodnjega termina tega tekmovanja, je še toliko bolj razveseljivo, da je na njem sodelovalo kar okoli 300 tekmovalcev in tekmovalk, kar je rekord za tovrstne prireditve. Pri pionirjih so imeli največ uspeha učenci osnovne šole France Prešeren, pri pionirkah pa zastopnice OS Simon Jenko.

Med boljšimi dosežki velja omeniti 7,8 v teku na 60 m Nučiča in Grošlja, 58,9 v teku na 400 m Peska in Dolinarja ter 155 cm pri skoku v višino, ki jih je dosegel Dvoršak.

REZULTATI — pionirji — 60 m: Nušič (LS) in Grošelj (FP) 7,8, Peneš (FP) 8,0; 400 m: Pesko (FP) in Dolinar (LS) 58,9, Kokalj (LS) 59,5; višina: Dvoršak (FP) 155, Nosan (SZ) 150, Kristanc (Se) 145; daljina: Stenovc (SZ) 5,00, Gabrič (SZ) 4,86, Upelj (Pr) 4,84; krogla: Golorej (Se) 12,68, Likozar (FP) 11,95, Brezar (Se) 11,64; 4 × 60 m: F. Prešeren 30,5, L. Seljak 31,3, Predvor 32,3.

Pionirke — 60 m: Klemenc (SJ) 8,7, Jereb (Ce) 8,8, Svetelj (Se) in Košir (Pr) 8,9; 300 m: Lamut (LS) 49,9, Savs (Pr) 50,0, Jenko (SZ) 51,0; višina: Grum (SJ) 130, Kavčič (LS) 125, Bobnar (Ce) 125; daljina: Hribar (SJ) 4,58, Ozim (LS) 4,16, Varmaz (SZ) 3,98; krogla: Jocič (LS) 9,84, Kurnik (Se) 9,77, Simonič (SJ) 9,58; 4 × 60 m: S. Jenko 34,4, S. Zagar 35,8, L. Seljak 36,0.

M. Kuralt

Dogovorili so se tudi, da bodo šolska športna društva tekmovala v občinski ligi v odbojki in rokometu, v drugih panogah pa bodo tekmovali na turnirski način.

Z. Fele

Sport v kratkem

NOGOMET — Nogometisti Triglava so v nedeljo dobili srečanje s Hrastnikom s 3:0 brez borbe, ker je Hrastnik odstopil od nadaljnega tekmovanja. Zadnje uvrščeni Kamnik v drugi republiški ligi pa je odpravil na domačem igrišču Kranj s 3:1 (0:1). Skofjeloški nogometisti pa so presenetljivo zmagali v Izoli, kjer so premagali Piran z 2:1.

KOSARKA — V republiških ligah so gorenjski predstavniki zabeležili naslednje rezultate: moški: Triglav : Celje 75:66 (38:36), Ilirija : Jesenice 58:43 (20:26), Ljubljana : Kroj 53:54 (22:23); ženske: Ježica : Kroj 62:32 (29:11), Ilirija : Jesenice 25:45 (12:14).

ODBOJKA — V republiški moški ligi je Kamnik izgubil s Kanalom 2:3, v ženski ligi pa so bili zabeleženi naslednji rezultati: Jesenice : Fužinar 3:0, Kamnik : Maribor 1:3.

Lojze Gorjanc odhaja v Zahodno Nemčijo

S 1. junijem letos preneha delovno razmerje zveznemu trenerju za skoke Lojzetu Gorjancu s Smučarsko zvezo Jugoslavije. Gorjanc je namreč podpisal pogodbo z zahodnonemško smučarsko zvezo za tri leta. V Zahodni Nemčiji bo opravljal mesto zveznega trenerja za skoke nemške državne reprezentance. Jugoslovanski smučarski šport bo s tem izgubil zelo dobrega strokovnjaka, ki si je z dolgoletnimi izkušnjami pridobil veliko znanja in organizacijskih sposobnosti. Zda odhaja v tujino, kjer bo prenašal svoje znanje na skakalce Zahodne Nemčije. Vprašanje novega zveznega trenerja za skoke pa bo brzkone težko rešiti, saj je bolj malo ali skoraj nič resnih kandidatov med slovenskimi trenerji ki bi uspešno nadomestili Lojzeta Garjanca.

J. J.

Peter Štefančič smučar sezone

V Domu tiska v Beogradu so v petek proglasili najboljšega smučarja letošnje sezone. Ob navzočnosti najvidnejših predstavnikov jugoslovanskega smučarskega športa in predstavnikov oblasti so podelili priznanje za dosežene uspehe Petru Štefančiču, novemu jugoslovanskemu rekorderju v polstih s 150 metri. Mladi kranjski smučarski skakalec je torej osvojil v letošnji sezoni naslov najboljšega jugoslovanskega smučarja.

Na drugo mesto pa se je uvrstil kranjski skakalec Marjan Mesec. Torej izreden dosežek dveh mladih skakalcev kranjskega Triglava!

J. J.

Košir Peter, Bistrica št. 56, Tržič, je izžrebal naslednje naročnike:

Žboljec Rafael,
Podhruška 8, Kamnik

Benedičič Anton,
Slatna 7, Begunje

Bešter Stanko,
Poljšica 10, Podnart

Ahačič Stana,
Slap 27, Tržič

Pagon Franc, Sovodenj 30, je izžrebal naslednje naročnike:

Knaflič Urška,
C. Gorenjskega odreda,
nova hiša, Bled

Košnjek Božena,
Tavčarjeva 10, Kranj

Zalokar Ivan,
Poljane 14

Podobnik Francka,
Hobovše 6, Sovodenj

Skuber Ferdo, Zagoriška 6, Bled, je izžrebal naslednje naročnike:

Logonder Jože,
Pevno 3, Šk. Loka

Cizej Janja,
Gubčeva 6, Radovljica

Engelman Stanislav,
Tekstilna 3, Kranj

Pelko Franc,
Pod Stražo 30, Bled

Mlakar Jože, Verje št. 3, Medvode je izžrebal naslednje naročnike:

Zupanc Peter,
Jezerska c. 34, Kranj

Delavec Antonija,
Mače 4, Preddvor

Slanc Danica,
St. Loka 5, Šk. Loka

Bremšak Ivan,
Podreča 4, Medvode

Arh Jože, Črnlivec, nova hiša, Brezje, je izžrebal naslednje naročnike:

Žvan Julka,
Boh. Sred. vas 49

Martinčič Jože,
Lučine 33, Gorenja vas

Kunčič Marija,
Sv. Duš 8, Šk. Loka

Zupančič Marija,
Črnlivec 18, Brezje

Naročniki žrebajo naročnike

Objavljamo drugih 20 naročnikov, ki so jih izžrebal naročniki našega časopisa

● V naslednjih dveh številkah bomo objavili imena še ostalih 40 naročnikov

● **IZŽREBANIH BO TOREJ 80 NAROČNIKOV**
Za vse izžrebane naročnike pripravljamo zanimivo potovanje: Po Prešernovih stopinjah, in to po Koroški in po Kanalski dolini. Potovanje bo v soboto, 31. maja 1969, z odhodom ob 6.30 ne glede na vreme. Zberemo se na ploščadi pred občinsko skupščino Kranj.

V primeru, da se izžrebanec ne more udeležiti potovanja, lahko pooblasti družinskega člana.

Vsi, ki bodo šli na potovanje, morajo imeti veljavna potna dovoljenja. Potna dovoljenja dobite pri pristojni občinski skupščini. Izpolniti je treba prijavo in priložiti dve novejši sliki, velikosti 6x4,5 cm ter takso in denar za potno dovoljenje.

Vse izžrebance prosimo, naj upoštevajo, da stroškov za potovanje do mesta odhoda in povratka domov kakor tudi nadomestila za zamujeno delo na delovnem mestu ali podobno ne plačamo.

● **SE IMATE CAS, DA SE NAROČITE NA GLAS IN PLACATE VSAJ POLLETNO NAROČNINO.**

● **TUDI VI STE LAHKO IZŽREBANI**

Javna razprava o socialistični zvezi

Republiška konferenca SZDL je v ponedeljek dopoldne pripravila v Ljubljani pogovor s predstavniki pokrajinskih časopisov. Glavna tema pogovora so bile teze socialistična zveza delovnega ljudstva danes, katere je konec letošnjega februarja sprejela republiška konferenca SZDL in so sedaj v javni razpravi. Predvidoma naj bi omenjena javna razprava o vlogi in mestu SZDL potekala do konca julija. Republiška konferenca bo v okoli 20 slovenskih občin pripravila tudi raziskavo, ki naj bi dala konkretne rezultate o vlogi in mestu krajevne organizacije SZDL, o občinski konferenci in o delovanju sekcij ter drugih oblik pri občinskih konferencah.

Pri omenjeni javni razpravi imajo tudi informacijska sredstva velik pomen. Na ponedeljkovem pogovoru so med drugim poudarili, da nenehne družbene spremembe, zlasti še poglobljanje socialistične demokracije, terjajo tudi nove oblike, vsebino in metode dela socialistične zveze. Socialistična zveza delovnega ljudstva se mora prilagoditi dejanskemu stanju in si mora prizadevati za organiziranje interesov vseh slojev. Tako morajo v tej naši najbolj množični organizaciji dobiti svoje mesto vsi tisti, ki so se odločili za nadaljnji razvoj samoupravljanja. Prizadevanja bodo šla predvsem v smeri, da bodo imeli občani vse večji vpliv na vodstva SZDL prek sekcij in drugih oblik delovanja.

Teze, ki so sedaj v javni razpravi, so posvetile precej pozornosti novi ustavni vlogi SZDL. Zato bo v prihodnjem obdobju treba izdelati odnos SZDL kot nosilca interesa vo-

lincev do predstavniških teles. Zlasti gre tu za odnos konference SZDL nasproti občinskim skupščinam. Republiška konferenca razmišlja tudi o možnosti ustanovitve takolimenovanih skupščinskih pisarn, katerih namen bi bil zagotoviti večjo informiranost volivcev o delu poslanec. Skratka, nadaljnja skrb socialistične zveze bo predvsem v zagotovitvi široke izmenjave mnenj in vzpostavitvi tesnih stikov med političnimi vodstvi, predstavniški

mi telesi in ne nazadnje občani — volivci. Tako bodo prihajale vse bolj do izraza iniciative od spodaj navgor in ne obratno, kot se je do sedaj večkrat pojavljalo. Sama uresničitev tez oziroma njihovih izhodišč pa je seveda odvisna od delovnih ljudi samih, od društev in drugih organizacij, ki naj bi s svojimi razpravami in dosežanim delom teze konkret-

Vili G.

Tekmovanje »Kaj veš o prometu?«

V soboto je bilo na Bledu medobčini, tekmovanje učencev gorenjskih osnovnih šol z naslovom »Kaj veš o prometu«. Pionirji so bili razdeljeni v dve skupini, in sicer mlajših in starejših tekmovalcev. Iz vsake občine je nastopalo 8 tekmovalcev, ki so morali napisati prosti spis o prometu, odgovoriti na prometni test, ter opraviti spretnostno in ocenjevalno vožnjo s kolesom.

V ekipi mlajših pionirjev je prvo mesto osvojila ekipa učencev kranjske občine, sledijo pa ji ekipe iz Tržiča, Radovljice, Jesenic in Šk. Loke.

V skupini starejših učencev je prvo mesto osvojila ekipa Kranja, sledijo pa ji Radovljica, Tržič, Skofja Loka in Jesenice.

V skupini mlajših tekmovalcev je bil najboljši Slavko Meglič (Tržič), na drugem mestu je Matej Kranjc (Kr.) in na tretjem mestu Franci Vagner prav tako iz Kranja.

V skupini starejših pionirjev so prva tri mesta osvojili: Rado Jelovčan iz Kranja, Matija Ropret iz Radovljice in Branko Uranjč iz Kranja.

Najboljši tekmovalci se bodo v nedeljo pomerili na republiškem tekmovanju v Kranju. J. Vidic

